

MEDYA

GÜNEŞİ

Haber -Yorum Gazetesi 1-15 Ocak '93 Sayı:41 Yıl: 6 12 000 TL

KUZEY İRLANDA BARIŞA DOĞRU MU?

İrlanda Cumhuriyeti ve Britanya hükümetlerinin çabalarının sonucu şimdiden ortaya çıktı. Barışın sağlanamayacağı, hatta onlar tarafından da söylenmeye başlanmasına rağmen, halkın % 90'ı İRA'nın silah bırakmasını istiyor. İRA'nın silahlı mücadelesini destekleyen zengin sınıflar bu şansın kaçırılması halinde silahlı mücadeleyi desteklemeyeceklerini belirtiyorlar. Fakat İRA, hâlâ mücadeleye devam etme konusunda kararlı.

Rêzan Pêşber'in değerlendirmesi 11. sayfada

SAMİ ABDURRAHMAN'A SUIKAST

KDP ve YEKGİRTİN'in birleşmesinden kısa bir süre sonra, KDP-Birlik'ten ayrılan ve sonra da Sosyalist Parti'yi yeniden kurduğunu ilan eden Hemê Heci Mahmud yandaşı bir grup silahlı, Yekgirtin'in KDP'ye katılmadan önceki genel sekreteri Sami Abdurrahman'a suikast düzenledi. Saldırıdan yara almadan kurtulan Sami Abdurrahman'ın şoförü ve 5 koruması yaralandı.

Haberi 13. sayfada



Encama Kurultaya Demokrasiyê:

Divê Kurd Azad Bin

Gündem.: Seçimlerde "Yasal" Hile.....	2
Panorama: Ognî ve düşündürdükleri.....	3
Birlik ve Parti.....	6
Sterka Geş : Yaşar Kemal û pîrsa Kurdî.....	7
Diyarbakır Notları: Ya çıkarsa!.....	7
Paradigma: Politik tutarlılık ve ülke gündemi..	10
Mele Mistefa Hat Kurdistana Azad.....	12

Di nav rojên 25-26. 11. 1993'an de li Stenbolê, li Hilton Otelê Kurultaya Demokrasiyê civiya. Di kurultayê de li ser pîrsa demokrasiyê û çareserkirina pîrsa Kurdî bi awayekî berfirehî hat rawestin. Kurultay du rojan dom kir. Rojeva roja yekemîn a kurultayê "Di demoqratîzebûyîne de em li ku ne? Rastiya Kurdî û 'Mozayîqa Tirkîyê" bû. Rojeva roja duwemîn "Mafên Mirovî û Di Çarçova Huqûqa Navnetewî de Çareseriyên Zagonî" bû.

Rûpel 3

DICLE ÜNİVERSİTESİ BOMBALANDI: 25 YARALI

Dicle Üniversitesi'nin merkezi yemekhanesine konulan bombanın patlaması sonucu 25 kişi yaralandı. Yaralılar Tıp Fakültesi Hastanesi'nde tedavi altına alındı. Saldırıyı PKK'nin üstlendiği bildirildi.

Dicle Üniversitesi merkezi yemekhanesine 29 Aralık günü saat 12.00 sularında, daha önce konulmuş 2 adet bombanın patlaması sonucu 25 kişi yaralandı. Yaralananların çoğunun yemekhane personeli olduğu, hastaneye yatırılan 25 kişi dışında birçok yaralının da ayakta tedavi gördüğü belirtildi. Olay sonrasında yoğun güvenlik tedbirleri alan emniyet güçleri fakültenin idari bölümlerine giriş-çıkışları yasakladı.

Saldırının PKK tarafından üniversiteleri kapatma kararı çerçevesinde gerçekleştirildiği

(Haberi sf. 3'te)

DIYARBAKIR'DA CİNAYET VE BOMBALAMALAR

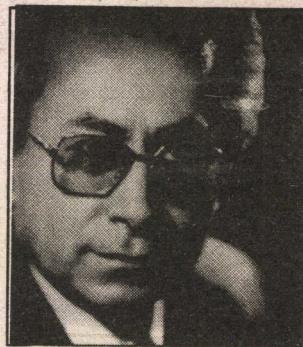
Bağlar Sempti başta olmak üzere Diyarbakır'ın çeşitli yerlerinde meydana gelen olaylarda son iki hafta içinde 5 kişi yaşamını yitirirken 8 kişi de yaralandı.

Haberi 13. sayfada

Osman Aytar, bi Kurdî danezanek pêşkeşî Kurultaya Demokrasiyê kir: "Ji pîrsa Kurdan re çareserkirina demokratîk û payidar" Rûpel 8-9

Beşikçi'den sonra Fikret Başkaya

Paradigmanın İflası adlı kitabından dolayı İDGM tarafından yargılanan ve 20 ay hapis 41 milyon para cezasına çarptırılan Doç. Dr. Fikret Başkaya'nın cezası Yargıtayca onaylandı. Terörle Mücadele Yasası'nın 8/1. maddesine muhalefet ettiği gerekçesiyle yargılanıp cezalandırılan Başkaya, az gelişmişlik ve kalkınma ekonomisi üzerine yaptığı çalışmalar ve aydın kişiliğiyle tanınıyor.



Seçimlere "Yasal" Hile

Hükümetçe hazırlanan ve Seçim Yasası'nda bazı değişiklikler yapılmasını öngören bir yasa tasarısı, 28 Aralık'ta Meclis Genel Kurulu'nda kabul edildi. (...)

Tasarının içerdiği hükümlere bakılacak olursa, hükümet, hile-i şer'ie bile denilemeyecek kadar usturupsuz dalaverelerle seçimlere hile karıştırma hazırlığında. (...)

Hile karıştırılmış ve baskı altında yapılmış bir seçimden nasıl bir sonuç çıkarılacağı şimdiden bellidir. Bu sonuçların, çeşitli platformlarda, gerçekliğin manipülasyonunda kullanılmasına izin verilmemelidir.

Ülkemiz ve Türkiye kamuoyunda uzunca bir süredir tartışılan yerel seçimler konusunda, bilindiği gibi hem devlet ve hem de PKK, birçok olasılığa açık, muğlak yaklaşımlar geliştirdiler. Bu yaklaşımlara, muhtemel sonuçlarına ve içerdikleri sorunlara, daha önce yaptığımız değerlendirmelerde yer vermiş, ulusal hareketimizin nasıl bir seçim politikası izlemesi gerektiğine ilişkin görüşlerimizi açıklayarak zaman geçirmeden bu konuda net bir tavır oluşturulmasının önemine dikkat çekmiştik. Bir bütün olarak ulusal hareket saflarındaki belirsizlikler maalesef devam ederken, devletin, "seçim sendromu"nu "atlatma" konusunda giderek netleşmeye başlayan bir politika oluşturduğu anlaşılıyor. Diğer seçeneklerin yaratacağı sorunları göze alamayan hükümet, seçimlerin Kürdistan'da da yapılmasına karar vermiş görünüyor ve bu yönde hazırlıklara başlamış bulunuyor.

Hükümetçe hazırlanan ve Seçim Yasası'nda bazı değişiklikler yapılmasını öngören bir yasa tasarısı, 28

Aralık'ta Meclis Genel Kurulu'nda kabul edildi. Cumhurbaşkanı'nın onayından sonra Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girecek olan ve MGK talimatıyla hazırlanmış bir tasarı söz konusu olduğundan Demirel'in onaylamama olasılığının bulunmadığı, dolayısıyla şimdiden "yasalaşmış" olarak kabul edilmesi gereken bu değişikliklerle ne yapılmaya çalışılıyor?

Tasarının içerdiği hükümlere bakılacak olursa, hükümet, hile-i şer'ie bile denilemeyecek kadar usturupsuz dalaverelerle seçimlere hile karıştırma hazırlığında. Tasarının öngördüğü üç önemli değişiklik var: Birincisi; Yüksek Seçim Kurulu gerekli görürse (güvenlik gerekçesiyle), kırsal alanlardaki bazı seçim sandıklarını bir merkezde toplayabilecek. İkincisi; Devletin güvenlik güçleri (yine güvenlik gerekçesiyle), Kürdistan'da, resmi giysileriyle ve tam teçizatlı (silahlı) olarak oy kullanabilecek. Üçüncüsü; YSK, seçim yasalarına aykırı faaliyet gösterdiğini tespit ettiği özel radyo ve televizyonlarla diğer yayın araçlarının

sürelili olarak durdurulmasını isteyebilecek, bu yayın organlarının sorumlularına hapis ve para cezaları verilebilecek.

İlk iki madde, kolayca görüleceği gibi, halkın siyasal etkinliğine ve "seçme" iradesine ipotek koyar nitelikte. Demek ki silahların gölgesinde bir seçim atmosferinden; zorla, baskı ve tehditle ulusal tercihimizin sandığa yansımaları engellemekten medet umulacak. Basın-yayın araçlarıyla ilgili hüküm ise, hedef şaşırtmaya dönük. Aslında, muhalif yayıncılığı hedefleyen ve yayının durdurulmasına imkan veren bir mevzuat zaten cari. Amaçlanan, herhalde uygulamanın hızlandırılması.

DEP eski genel başkanının tutuklanması, DEP hakkında açılan kapatma davası ve diğer baskıların artması; Özgür Gündem'e yapılan polis baskını ve yöneticilerinin tutuklanmasıyla turmanan özgür basını hedef alan saldırılar; Kürdistan'da bütün hızıyla süren faili meçhul cinayetler ve kırsal alanı insansızlaştırma uygulamalarının sürmesinde ifadesini bulan eğilimin; bu yasa değişiklikleriyle, devlet açısından pekiştiği söylenebilir.

Ulusal hareketimizin, Newroz'a ve seçimlere üç aydan az bir zaman kaldığı halde, netleşmiş ve uygulamaya yönelik pratik çabalara dönüşmüş bir politikada karar kılamamış olmasının, devlete, süreci yönlendirmede geniş manevra olanakları yarattığı da dikkate alınarak; bu gelişme karşısında, 'ne yapılacaksa bir an önce yapılmalı' gereğinden hareketle, vakit geçirilmeden ulusal bir seçim politikasında uzlaşılmalı; devletçe atılan adımların etkisiz kılınmasının yolları aranmalı ve bulunmalıdır. Devlete zoru derinleştirme politikasını uygulama fırsatı verildiğinde, açıktır ki, yapılacak seçimlerden beklediğimiz ve hala ulaşılmaması mümkün olan siyasi sonuçları ve kazanımları elde etmek güçleşecek, belki de olanaklı olmaktan çıkacaktır.

ATEŞKES GEREKLİ

Bu koşulları ulusal hareketimizin lehine çevirmenin imkanları tükenmiş değildir. Hemen yapılacak ve yerel seçimlere öngülenerken Mart sonuna kadar sürece olan bir ateşkesin, devletin terörist saldırılarını dizginleyerek, ulusal güçlerin siyasal çalışma koşullarını nispeten iyileştireceği saptaması, en azından gerçekçi bir beklentidir. Siyasal güçlerimizin, DEP'in ve demokratik muhalefet odaklarının ateşkes çağrısına yanıt verilmelidir.

Geçen yıl gerçekleşen Newroz ateş-

kesinin öğretici derslerinden de yararlanılarak, ateşkes süresi boyunca, ulusal potansiyelimizin bir bütün olarak harekete geçirileceği, kitle çizgisinde geliştirilecek yoğun bir siyaset ve eylem programıyla, ulusal iradenin en üst düzeyde açığa çıkarılması hedeflenmelidir. Seçim sürecine ulusal birlik içinde ve bu perspektifle, güçlü bir devrimci demokratik müdahalenin gerçekleştirilmesi durumunda, devletin, özellikle son dönemlerde artan Kürt siyasetini içte ve dışta tecrit etme çabaları boşa çıkarılacağı gibi, ter-sinden sonuçlara da ulaşılabilir.

Böyle bir ateşkesin -iyi niyet göstergesi olması bir yana-, sonuç alma etkinliğini arttırmak üzere somut bazı taleplere (koşul olarak ifade edilmeyebilir) bağlanması, yerinde olacaktır. Halka ve gerillalara yönelik operasyonların durdurulması, köy boşaltmalara son verilmesi, köylünün toprağına dönmelerinin sağlanması, seçim yasalarındaki söz konusu değişikliklerin geri çekilmesi, ateşkesin ve seçim sürecinin uluslararası demokratik-humaniter kurum ve kuruluşlar tarafından izlenmesine izin verilmesi, seçimlerle ilgili siyasal çalışmaların engellenmemesi, adaylara ve seçmenlere baskı yapılmaması, yasal faaliyet gösteren Kürt kurumları üzerindeki tehditlerin kaldırılması, "faili meçhul" kontra cinayetlerinin durdurulması gibi talepler, ilk akla gelenler.

Bu taleplerin insani ölçüler içinde karşılanmaması ve güce dayalı "caydırıcılığa" iman tazelenmesi halinde, özellikle Seçim Yasası'ndaki değişikliklerin öngörüldüğü şekilde uygulanacağı kesinleşince, boykot dahil çeşitli alternatifler üzerinde tartışılarak, uygun bir formülle, devletin seçim hesapları sabote edilmelidir.

Hile karıştırılmış ve baskı altında yapılmış bir seçimden nasıl bir sonuç çıkarılacağı şimdiden bellidir. Bu sonuçların, çeşitli platformlarda, gerçekliğin manipülasyonunda kullanılmasına izin verilmemelidir.

Ama önce ateşkes. Ateşkes atmosferi görülmeli, devletin yaklaşımına bakılmalı ve bütün olanaklar seferber edilerek, seçimlere bağımsız bir ulusal politika etrafında, birlik içinde girmenin ve seçimleri bir referanduma dönüştürmenin koşulları zorlanmalıdır.

MEDYA'dan...

Yeni bir yılda, yeniden merhaba!

Kış soğukunda siyaseten sıcak günler yaşıyoruz. Devlet, bazı Batılı ülkelerden aldığı primle, klasik uygulamalarını bir zaman daha -ama nereye kadar süreceğini kendisi de kestiremediği için- telaşla devam ettirecek görünüyor.

Öte yandan, PKK'nin ulusal ve toplumsal mücadele gündemimize yaptığı sektör, irrasyonel ve çağdaş olmaktan uzak müdahalelerine her gün bir yenisi ekleniyor. En son Diyarbakır'daki bazı liselerde, öğrenci yurdunda ve üniversitede bombalar patladı, insanlar yaralandı. Patlamalar, ERNK tarafından üstlenildi.

Yerel seçimler yaklaşırken, devlet seçimlere hile karıştırma hazırlıkları yapıyor. Ulusal güçlerin saflarındaki belirsizlikler devam ediyor; henüz ortak bir tutum oluşturulabilmiş değil.

Başbakan, yeni yılda, Diyarbakırlılar şahsında Kürtlerle "kucaklaşacak"mış, basın yazıyor. Eteği Kürt kanıyla desenlenmiş bu bayan, yüzüne etiketlediği gülücüğüyle, muhtemelen değil kesin, Diyarbakırlılara reklam izletecek. Bir de Milli Piyango çekilişi var... tabii, o da promosyon. Ülkemiz gündemindeki çeşitli sorunlara ilişkin haber ve

değerlendirmelerin aktarılmasında zenginlik açısından daha yetkin bir düzey tutturabilmek için okuyucularımızın daha fazla desteğine ihtiyacımız var. Her okur, gönüllü muhabirimizdir. Gereğini görmek istiyoruz.

Bu sayımızdan itibaren M. Ali Ural arkadaşımız 10. sayfamızda Paradigma adlı köşede politik yorumları ve güncel değerlendirmeleriyle sizlerle olacak. Ural'ın yazılarını beğeniyle okuyacağımıza inanıyoruz.

Künyemizle ilgili bazı değişiklikler var. İzmir büromuzun adresi değişti. Yeni adresi: 859 Sok. Saray İşhanı Kat:2 No:3/203 B.Blok Konak-İZMİR

Danimarka muhabirimiz Ferman Seyid, çeşitli nedenlerle bu görevinden ayrıldı. Kendisine bugüne kadarki çalışmalarından dolayı teşekkür ediyoruz. Danimarka muhabirliğimizi Bavê Zerdeşt yürütecek. Zerdeşt arkadaşımıza yeni görevinde başarılar diliyoruz.

Abonelerimizden önemli bir ricamız var: Adres değişikliklerini lütfen zamanında bildiriniz. Hem gazeteyi düzenli izleme imkanından mahrum olmamanız için ve hem de bizim için emek ve masraf ziyanına yolaçmamak bakımından, bu, oldukça önemli.

Geçen sayımızın da toplatılmasıyla son beş sayımız sektirilmeden toplatılmış oldu.

Gelecek sayıda buluşmak umuduyla,

yeni yılın, insanlık, halkımız ve okurlarımız için mutlu ve özgür yarınların habercisi olmasını diliyoruz.

Saygı ve sevgilerimizle...

Encama Kurultaya Demokrasiyê: "Divê Kurd Azad bin"

Di nav rojên 25-26. 11. 1993'an de li Stenbolê, li Hilton Otelê Kurultaya Demokrasiyê civiya. Di kurultaya de li ser pirsê Demokrasiyê û çareserkerina pirsê Kurdî bi awayekî berfirehî hat rawestîn. Kurultaya du rojan dom kir. Rojê rojê yekemîn a qûrûltayê "Di demokratizebûyînê de em li ku ne? Rastiya Kurdî û 'Mozayîqa Tirkîyê' bû. Rojê rojê du-



Yaşar Kemal



Mahmut Kılıç

wemîn "Mafem Mirovî û Di Çarçova Hûqûqa Navnetewî de Çareseriyên Zagonî" bû.

Qomîta Amadekar a Qûrûltayê ji van kesan pêk dihat: Yaşar Kemal (nivîskar), Nur Suer(Hunermend), Erçan Kanar(Serokê KMM'ê), Demirtaş Ceyhan(En. Qom. Karger a SNT'ê), Ali Rıza Dizdar(Serokê Liqa KHH'ê), Haşmet Ataman(Weqfa Yekîtiya 68'an), Munir Ceylan(Serokê Giştî yê Karkerên Petrolê), Ragıp Zarakolu(Rojnamevan-Nivîskar), Vicdan Baykara(Serokê Sendiqaya Karmendên Belediyê), Ufuk Aras(Serokê IFMKê), Murat Belge(Nivîskar), İsmet Aktaş(Serokê Giştî yê SK'yê)

Di rojê yekemîn a Kurultayê de berpirsiyarên sendîqa û komelan teblixên xwe pêşkiş kirin. Axaftina vekirina Kurultayê ji alî Yaşar Kemal ve hat kirin. Yaşar Kemal di axaftina xwe de bi awayekî tûj rexne li dewletê girt. Wî di axaftina xwe de beyan kir ku rejîma



Semih Gemalmaz



Şefik Beyaz

Tirkîyê ya niha, ji rejîma faşîzmê xerabtir e. Yaşar Kemal bi vî awayî peyivî: "70 sal e li Tirkîyê demokrasî tune. Tu navek vê rejîmê jî tune, mirov dikare ji vê rejîmê re bibêje 'rejîma ecêb'. Bi qedexekirina zimanê Kurdî dewleta Tirk tu tiştekî bi dest nexistiye. Heke zimanê Kurdan nehata qedexekirin, niha Nazim Hikmet, Seid Fayik û Kemal Tahîrê Kurdan jî hebûn. Berpirsiyarên dewleta Tirk hînî bêarî û rûreşiyê bûne. Ew bi

qirkirin û zilimkariyê peznê xwe didin. Berpirsiyarên dewletê herdem dibêjin ku "Kurd tunin, zimanê Kurdî jî 500 bêjeyan pêk tê," ev derewek bêbinî ye. Ziman û kultura Kurdî pîr dewlemend e. Heke zimanê Kurdî 500 bêje be, Ehmedê Xanî ev dîwana mezin çewa nivîsî? Feqiyê Teyran, çewa ew helbestên xweş nivîsî? Meleyê Cizîrî dîwana xwe çewa nivîsî?"

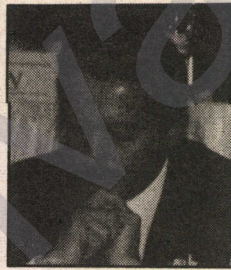
Piştî Yaşar Kemal, Ragıp Zarakolu rapora pêşkişiyê ya Kurultaya xwend. Di pey de, İbrahim Gurbuz, Vicdan Baykara, Munir Ceylan û Yücel Sayman, girêdayî rojê rojê yekemîn di panelê de munaqêşe kirin. Piştî munaqêşê berpirsiyarên sendiqayan û komelan teblixên xwe pêşkişî dîwanê kirin û peyivîn.

Nivîskarê rojnameya me Felat Dilgeş, li ser navê Enstîtuya Kurdî axaftina xwe bi zimanê Kurdî kir. Li ser reaksiyon nişandayina çend beşdarên qûrûltayê, axaftin hat tercûmekirin.

Roja duwemîn a kurultayê bi



Hikmet Özdemir



Akın Birdal

pêşkişkirina danezanên (teblixên) mayî dom kir. Berpirsiyarê Giştî yê kevî rojnameya me Osman Aytar, teblixa xwe bi Kurdî û Tirkî pêşkişî dîwanê kir û bi Kurdî peyivî. Di vî navê de tercûma axaftina wî jî hat xwendin. Beşdarên panela rojê duwemîn, Haluk Gerger, Hikmet Özdemir, Zafer Uskul, Şefik Beyaz, Akın Birdal, Rıza Dizdar û Semih Gemalmaz bûn. Di rojê duwemîn a kurultayê de gelek delege peyivîn. Piştî ku kurultay qediya, ji alî qomîta amadekar ve danezana encamî hat belavkirin. Di danezana encamî de tê diyarkirin ku divê gelê Kurd bikaribe qedera xwe bi destê xwe tayîn bike. Di danezanê de ewha tê gotin: "Di hemû mijaran de divê dawî li qedexeyê çareseriyên zorî yê leşkerî bê dayin. Divê xwîna tê herikandin, pê re bê sîkinandin û pêvajoyeke şer rawestandinê dest pê bike. Divê dawî li siyasetên ku gelan ji hevdu re dîkin dijminê dayin. Astenga herî mezin a di pêş demokrasîyê de pirsê Kurdî ye. Kurultay, mafê pêşeroja xwe bi debtê xwe tayinkirina gelen, wekî mafekî navnetewî û bingehî dibîne."

PANORAMA

Osman AYTAR

OGNİ ve düşündürdükleri

"...LAZ'ların da varolmak, kimliklerini yeniden ve çağdaş bir içerik ile kazanmak ve korumak, özgür ve korusuzca yaşamak hakları vazgeçilmez bir doğal hak olarak kazanılmayı beklemektedir. Şoven ve inkarcı bakışa karşı durmak, insanın vazgeçilmez ve devredilemez haklarından olan dilini özgürce kullanmak, türkülerini özgürce söylemek ve atalarından kalan isim ile çağrılmak haklarından yoksun bırakılmış bir halk olarak yaşayan LAZ'lar Anadolu mozağının parçası olarak artık bunun nedenlerini sormak ve kazanılmayı bekleyen bu haklar için örgütlü ve birleşik bir mücadeleyi meşru zeminde başlatmak zorundadırlar."

Bu sözler, Kasım 1993'te yayın yaşamına adım atan "Ogni" (duy) dergisinin "çıkarken" yazısında yer alıyor. Aynı yazıda belirtildiğine göre Ogni; Lazların dili, tarihi, edebiyatı, folklorü, müziği, sosyolojisi, etnografyası, arkeolojisi, coğrafyası ve diğer bilim, kültür, sanat, araştırma, tanıtma ve yeniden inşa için yayın faaliyetiyle evrensel kültüre katkıda bulunmanın yanında, Kafkas ve Anadolu'da yaşayan halkların ortak sesi, bölge halklarının kardeşlik köprüsü olmayı da önüne koymuş bulunuyor.

*

Yıllardır resmi ideolojinin temsilcileri tarafından Kürtlere karşı kullanılan "Lazlar da çıkarsa..." türünden tehdit ve şantajlar, Ogni'nin yayına başlamasıyla boşa çıkarılmaya karşı karşıya. Bilindiği gibi, şimdiye kadar "bölücülük", "ayrılıkçılık" derken hep akla Kürt ve Kürdistan sorunu geliyordu; sözü edilen tanımlamalar Kürtlerle ve onların sorunlarını dile getirenlerle özdeşleşmişti. Ogni'nin çıkışıyla bu "bölücülük", "ayrılıkçılık" kervanına Lazlar ve onların sorunlarını dile getiren, konuya duyarlılık gösterenler de katıldı.

Bu nedenledir ki, İstanbul DGM elini çabuk tutarak Ogni'yi toplattı ve hakkında "bölücülük" ve "ayrılıkçılık"tan dava açtı. DGM'lerin alışılmış deyimi ile "ülke topraklarından parça koparma" amacı ve propagandası gütmeyen; aynı zamanda "Anadolu'yu Türkleştirme" amacını da güden bir "ulusal kurtuluş" savaşının sonucu olan TC'nin kuruluşundan beri Türklük temelinde geliştirilen ırkçı-şoven tüm politikalara maruz kalan Lazların da her halk gibi kendi ulusal haklarına kavuşmasını amaçlayan Ogni'yi apar topar dava konusu yapmakla resmi ideoloji bir kez daha suçüstü yakalandı.

Çünkü iflas ettiği artık geniş çevreler tarafından da ifade edilen resmi ideolojiye göre; Türkler dışında kim kendi ulusal kimliğine, dil, kültür ve sanatına, tarihine, kısacası kendi vazgeçilmez ulusal ve insani değerlerine sahip çıkarsa, "bölücü"dür, "ayrılıkçı"dır, vs. vs...

*

Halbuki herkes görmelidir ki, Kürt, Türk, Laz, Çerkez, Ermeni, Asuri, Rum, Arap, kısacası her halk kendi kimliği ve özgür iradesiyle sürece katılmadıkça, kendi geleceğini özgürce tayin etmedikçe, dünya özgür halklar topluluğunun onurlu bir üyesi olmadıkça, "kardeşlik" de, "eşitlik" de, "dostluk" da gerçek işlevini yerine getiremez; koskoca bir yalan ve demagojiden öteye geçmez.

Ogni bürosunu ziyaretimiz sırasında yöneticilerin anlattıklarına göre, Lazların dergiye ilgileri umulandan fazla. Bu boşuna değildir ve yılların susamışlığının ürünüdür. Dergi yöneticileri ayrıca, sosyalist ve devrimci çevrelerden de farklı tepkilerin geldiğini, geneldeki olumlu yaklaşımın yanında bazı çevrelerin "milliyetçilik yapıyorsunuz, bu sorunlar sosyalizmde çözülür" dediklerini belirttiler. Bundan sonra da başta devlet tarafından olmak üzere değişik iddiaların ileri sürüleceği ve suçlamaların yapılacağı açıktır. Kürtlerin pratiğinde de kanıtlandığı gibi, doğru bilinen yolda, halkın ulusal demokratik haklarına kavuşması mücadelesinde ikircimsiz davranmak; bir nevi "mayınlı tarla"da yüründüğünün bilincinde olmak; halkların kendi kimlikleriyle kardeşlik ve dostluk ilişkileri geliştirmelerini sağlamaya çalışmak, benzerleri gibi Ogni'nin de önünde duran görev ve sorumluluklardır. Kardeş Laz halkının ulusal haklarını her zaman savunma azim ve kararlılığıyla kendi konumuna uygun olarak çalışmalarını sürdürmesi inancıyla Ogni'ye

YEREL SEÇİMLER VE KÜRT İKTİDARI

Mustafa AYDOĞAN

27 Mart 1994 ve kamuoyunun gündemine iyice yerleşen bir olay, yerel seçimler. Söz konusu tarihte Türkiye ve Kuzey Kürdistan'ın tüm beldelerinde yerel seçimlerin yapılması gerekiyor. Devlet, seçimlerle ilgili tavrını biçimlendirmeye çalışıyor. Basın, Kürt muhalefetine olası bir başarısını ilişkin uyarılarla meşgul. Basın, devletin yedeğinde. Şahinler halkın en temel haklarından biri olan seçme ve seçilme hakkının kullanılmasını provake etmek için tetikte... Ve batıya "demokratik hukuk devleti" olarak sunulan bir Türkiye. Uluslararası platformlarda, halkımızı topyekün imha etme uğraşında, "insan haklarına saygıyı" elden bırakmadığını öne süren bir garip ülke.

Halkın tümünün potansiyel tehlike olarak algılandığı ve bundan ötürü saldırının çok kanlı boyutlarda bu "tehlikeye" yöneldiği bir dönemde, Mart seçimleri ile ilgili gerilimin, toplumun tümünü etkisi altına alması, ülkede yaşam koşullarını daha da dayanılmaz kılmaktadır. Yıllardan beri yaşanan olaylarla ülkemizin demografik yapısı derinden sarsılmış ve yerleşim alanları adeta bir cehennem çevrilmiştir. Yeni provokasyonlarla sürekli beslenen gerilimli hava, yerleşim birimlerinin, boş alanlara dönüşmesi sürecini hızlandırmaktadır. Bu, Kürt muhalefetine üzerinde en çok düşünmesi gereken konulardan birdir. Kimi kesimlerin, Mart seçimlerine doğru gelişen süreçte oluşan bu gerilimli havaya böyle bir işlev yüklemeye çalıştıklarını da görüyoruz. 27 Mart seçimleri, TC seçim tarihinde belki de en çok tartışılan bir seçim olma özelliğini gösteriyor. Belki büyük olaylara gebe olma açısından en tehlikelisi olma özelliğini göstereni de.

Sözü uzatmadan sormak gerekiyor: Bu ateş çemberinde, Kürt muhalefeti duyarlılık ve sorumluluğu elden bırakmadan bu koşullarda ne yapmalı? Devletin Kürt iradesine karşı tüm gücünü mobilize ettiği seçim öncesi koşullarını, hangi politikalarla göğüslemeye çalışmalı? Söz konusu koşulları ulusal demokratik haklar yararına nasıl etkileyebiliriz? Seçimlerde Kürt muhalefetine tavrı ne olmalı? Hem kaygılarımızın hem de düşüncelerimizin ışığında bu sorular daha da çoğaltılabilir. Fakat ben, tüm soruların hem önemli hem de birbiriyle ilişkili olduğunu belirterek, özellikle seçimlerde Kürtlerin tavrının ne olması gerektiğinin üzerinde durmak istiyorum. 27 Mart seçimlerini Kürt iradesinin kendisini ortaya koyabilmesini sağlayacak koşullara dönüştürmek gerekiyor. Eğer Kürt ulusal demokratik muhalefeti yaşanan sürecin dayattığı sorumluluğun bilinciyle hareket edebilirse, yerel saçımlere, halkımızın ezici çoğunluğunun sömürgeci seçeneği dışladığı ve öz yönetimin kendisi tarafından kurulabileceğine ilişkin davranış gösterebileceği olanakların yaratılması yönünde bir işlev yüklenebilir. Kürt halkı seçimlere ağırlığını koyarak, Kürdistan'da yönetime bu yoldan geldiğini dünya kamuoyuna gösterebilme şansını kullanabilmeli. Türkiye ile ülkemizin ilişkileri bugünkü düzeyde devam ettiği sürece, Kürtlerin kendi ülkelerinde -bugünkü seçim sistemi ile

birlikte nüfus oranı da dikkate alındığında-, genel seçimler yoluyla iktidara gelmesi olanaksız. Bu nedenle Kürtlerin iktidar şansını yakalayabileceği tek seçim platformu, yerel seçimlerdir. Bu koşullarda, somut olarak Kürtlerin yerel iktidarı planlanmalı Kürt muhalefeti bu konuda somut bir perspektife sahip olmalıdır. Muhalefetimiz yalnızca yerel iktidarı olanaklı kılmakla kalmamalı, aynı zamanda söz konusu iktidarı yürütebilecek ve halka eldeki olanakları kullanarak hizmet sunabilecek kapasitenin de ortaya çıkarılmasına gerekli önemi vermelidir. Yerel iktidarın siyasi iktidar yolunda bir aşama olmasını sağlamanın yolu bundan geçer. Aksi takdirde, yerel iktidar, sadece beldelerde iktidara gelmek olarak algılanırsa, siyasi iktidar yolunu açan bir işlev yerine, bu yolu tıkayan bir işlev görülebilir. Bunun için, yerel iktidar ve hizmetlerin yürütülmesi ile ilgili potansiyel birlikte değerlendirilerek harekete geçirilmelidir. Ulusal demokratik muhalefet yukarıda da belirttiğim gibi, ulus adına davranmayı sağlayacak koşulları yaratmak, yani ulusal iradenin tüm öğelerinin birliğini oluşturarak sürece bu anlamda müdahale etmeyi örgütlemek sorumluluğu ile karşı karşıyadır. Kürtler, yerel seçimlerde belediye başkanlıklarının ezici çoğunluğunu kazanarak, bu kanaldan iktidar olmaya büyük özen göstermelidirler. Yerel seçimlerle elde edilecek başarı, hem ulusal demokratik hedeflere varmada yeni olanaklar sunacak, hem de uluslararası platformlarda "tarihi şanssızlığımız" yenilerek, devletin Kürt ulusal demokratik mücadelesini tecrit etme politikaları boş çıkartılabilecektir. Bu, tarihi bir şans olarak değerlendirilip kullanılmalı.

Devleti, Kürdistan'daki seçimlerin Kürt yerel iktidarına giden yolu açabileceğini sezinlemekten kaynanlanan bir korku sarmıştır. Bu nedenle seçimlerin gerçekleşme olanaklarını daraltmaya ve giderek çeşitli provokasyonlarla tümünden olanaksız kılmaya yönelik bir politikanın belirtileri görülmeye başlanmıştır. Seçimlerin yaptırılmaması durumunda, boş kalan makamlara militer kaynaklı atamaların yapılacağını tartışmaya gerek yok sanırım.

Yerel seçimler ve çok iddialı bir sav olsa bile Kürt yerel iktidarı arasındaki bağıntıyı görmek gerekir. Bunun için, sağlıklı bir birlik politikası ile sömürgecilikten kopuşu hızlandıracak bir sürecin koşullarını besleyici bir tutumu topluma maletmek uğraşı, ulusal demokratik güçlerin kaçınamayacağı bir sorumluluktur. Bu konudaki başarı daha ileri kazanımların elde edilmesini de kolaylayacaktır. Bu başarıyla, tüm dünyaya, Kürt halkının kendi iradesiyle geleceğini belirlemeye yönelik çabasının somut sinyallerini verebiliriz. Çeşitli çıkarların çatıştığı bir coğrafyada, taraf olmadığımız politikaların uygulanma olanağının bulunmadığını sloganlarla değil, ama bizzat bu coğrafyadaki ulusal ağırlığımızla ortaya koyabiliriz. Ayrıca, Türkiye'nin Kürt davasını tecrit etmeye yönelik politikasının karşısına ulusal demokratik muhalefetin "en zayıf" olan yanı ile değil, tersine tecridi sanıldığı kadar kolay olmayan öğelerini devreye sokarak, çıkabiliriz.

Yerel seçimleri yerel iktidara dönüştürelim!

AVRUPA'DAKİ GELİŞMELER ÜZERİNE BAZI DEĞİNMELER

A. Sipan

ATİNA- 21. Yüzyıla girerken modern dünya topluluklarını temsil eden devletler, özellikle soğuk savaş sonrası kendi aralarındaki sorun ve problemleri daha çok uluslararası kurum ve kuruluşlar vasıtasıyla halletmeyi yöntem edinmişlerdir. Bundan dolayıdır ki, çıkan sorunların çözümünde, diplomatik mücadelenin başarısı devletler için hayati önem taşımaktadır. Bu topluluklardan biri olan (30 milyonluk nüfusu ve 550.000 km kare yüzölçümü ile) Kürtler, bu başdöndürücü gelişmelerin neresinde yer almaktadır?

Kürtler iki büyük parçada, ileri düzeyde bir ulusal kurtuluş mücadelesi ile düşmanın tüm mevzilerini zorlamaktadır. Gerçekten düşmanları öyle bir konuma zorlamış ki, yılların tarihsel düşmanları, tıpkı 1922-36 dönemini andıran bir şekilde masaya oturabilmekte, yanyana gelebilmektedir (Türkiye - İran); ki bu iki ülkenin ekonomik ihrac alanlarına baktığımızda aynı alanlarda kapıştıkları görülür. Bu sadece Kafkaslarla sınırlı kalmıyor kuşkusuz, Arap toprakları için de geçerlidir. Öyle görülüyor ki masadan anlaşmayla da kalıyorlar. Bunun bir tek yorumu var, o da

Kürt hareketinin aldığı mesafelerdir. Bu anlaşmaların hayata geçme şansı nedir sorusuna "olumlu" bir yanıt vermek kolay değildir. Bu tür anlaşmaların uluslararası rekabet teorisinin doğasına aykırı olduğunu düşünüyorum. Yani yukarıda vurguladığım mal ihracındaki rekabetten dolayı yaşam şansı olmayan çabalar olarak görmek gerek. Bu durum Suriye ve Irak için de geçerli. Bu iki ülkenin bölgedeki devletsel çıkarları değişmedikçe, bilhassa Suriye su sorununu halletmediği sürece, Türkiye ve İran gibi bölgenin jandarmalığına soyunan ülkelerle anlaşma zemini oldukça uzak ihtimaldir. İran'ın Arap ülkelerine ve Türkiye'ye ihrac ettiği radikal islami hareketlerle; bilhassa Arap ülkelerinin İsrail'le herhangi olası uzlaşmayı bozmak için sarfettiği çabaların konumuza açık bir örnek teşkil ettiğine kuşku yok. Tabii bir de Türkiye'nin, Arap-İsrail anlaşmasıyla şimdiye kadar Arap ülkelerinin bazılarına karşı tehdit olarak kullandığı, bölgenin tek transit ticari yolunun sahibi olma avantajını elden çıkaracağı gerçeği vardır. Çünkü savaşı bir Lübnan, geçmişteki gibi ticaret yolu konumuna geçecektir. Bu nedenle, Türkiye'nin de, İran gibi Arap-İsrail anlaşması karşısı bir tavra gireceği anlaşılıyor.

YUNANİSTAN YENİ BİR KÜRT POLİTİKASI MI OLUŞTURUYOR?

Bilindiği üzere Yunanistan devletin tarihe dayanan Türkiye ile uyumsuzluğu, Balkan ülkelerinin dağılmasıyla başlayan, bölgeye ekonomik ve nüfus ihracatıyla iki ülke arasında varolan çelişkiler daha da güçlenerek daha derin ayrılıklara yolaçtı. Bu iki ülke bölgede bütün yönleriyle rekabet halindedir. Aynı zamanda doğal olarak birbirlerinin iç çelişkileriyle de uğraşır bir konum sergilemektedirler ve bu bir doğal zorunluluk halini ifade eder. Şu aralar (1.1.1994'te) Avrupa Birliği'nin dönem başkanlığını devralmaya hazırlanan Yunanistan'ın önümüzdeki süreçte Türkiye'yi uluslararası arenada hayli terleteceğinin ilk sinyalleri Yunanistan'ın Avrupa işlerinden sorumlu dışişleri bakan yardımcısı Teodoros Pangalos tarafından Atina'da yapılan basın toplantısında verildi. Pangalos, burada yaptığı konuşmada "Kürt halkının haklı özgürlük mücadelesini Türkiye devleti terörist yöntemlerle yıllardan beri bastırmaya çalışıyor ve içinde bulunduğumuz şu günlerde büyük bir katliam yapmaya hazırlanıyor. Avrupa ülkeleri Türkiye'nin bu insanlık dışı uygulamalarını desteklemekle ona suç ortağı oluyor, Türkiye'nin kanlı çiz-

melerinin altına halı seriyorlar. Geçen gün Brüksel'de TC Dışişleri Bakanı Hikmet Çetin'le aynı masada oturduğum için kendimden utanıyorum. Çünkü baştan sona kadar utanmadan yalan söylüyordum. 'Kürtçe gazete serbest, Kürtler birbirini vuruyor' gibi yalanlara baş vuruyordum." dedi. Sonra da (4.12.1993'te) Makedonya'yla ilgili yaptığı bir açıklamada ise "Kürtlerin özgürlük savaşını bundan sonra destekleyeceklerini ve bunun kesinlikle devlet politikası haline gelmesi gerektiğini" vurguladı.

Kuşkusuz ulusal kurtuluş mücadelesi veren Kürt hareketi açısından çok önemli olan bu açıklamalar, acaba Kürt ulusal güçlerinin bir başarısı olarak yorumlanabilir mi, ya da Yunanistan'ın, Türk yaklaşımındaki gibi gerçekten Kürtlere yardımcı söz konusu mudur? Bu açıklamaların Kürtlerin yaptığı diplomasiyle gerçekleşen açıklamalar olmadığı kuşkusuzdur. Ayrıca, Yunanistan'ın bu konuda samimi davranmadığını Makedonya olayında taktığı tutuma bakarak söyleyebiliriz. Yunanistan şimdiye kadar Kürtlerle ilgili ciddi bir devlet politikası oluşturulmuş değil.

ALMANYA VE FRANSA'NIN TUTUMU

Almanya ve Fransa'nın son kararları dikkatle değerlendirilirse, bu kararların olumluluk ya da olumsuzluklarının faturasının sadece bir hareketi değil de genel olarak Kürt hareketini etkileyeceği görülür. Ancak kararın niteliği iyi analiz edildiğinde, Kürtlerin fonksiyonizmi üzerindeki etkisinin sanıldığı kadar büyük bir olumluluk içermediği anlaşılır. Olayın bir yönü de, Kürt sorununun artık Türkiye'nin içişleriyle sınırlı olmadığı, deyim yerindeyse uluslararasılaştığı ger-

çeğini ortaya koymasındır. Sorun aynı zamanda mültecilerle artık bir Almanya'nın da iç sorunu, Alman hükümetini kararlar almaya zorlayan bir sorun da olmuştur. Bu kararlar Türkiye'nin iyi diplomasisinden ziyade önümüze bir başka gerçeği çıkarıyor. O da, Türkiye'nin emperyalist ülkelere ekonomik ve bölgesel anlamda bazı imkanlarını peşkeş çekeceği gerçeğidir. Türkiye'ye sunulan desteğin, Türk halkı için de çok acı faturaları olacaktır.

KÜRT HAREKETİ VE ULUSAL TEMSİL SORUNU

Yukarıda izah ettiğimiz olgulardan hareketle Kürt hareketinin uluslararası arenada tek tek partiler olarak değil de tek temsili ulusal bir iradeye sahip olması hedefleri de, eylemleri de net olması şart ve çok acil bir görevdir.

Kürt sorununun sosyal ve ekonomik olarak dünyanın birçok ülkesinin ciddi bir sorunu haline geldiği bu aş-

mada uluslararası kurum ve kuruluşlarda temsil edilme hakkını kullanması için yegane ve tek bir seçeneğe sahip olduğunun bilincine varması gerek. Aksi halde şu anda olduğu gibi, dünyanın en çok öldürülen halkı(Amerika'da yayınlanan coğrafya dergisinin araştırması) konumundan kurtulamaz.

"Yeltsin Askeri Cuntasını Moskova'da Parlamento Binasında Yaşadım"

Ekim 1993'te Yeltsin'in emriyle halk tarafından seçilen temsilcilerin mesaide buldukları binaya atılan toprak sesi hâlâ kulaklarda çınıyor. Kuşkusuz 1993 yılının en önemli olayı olarak tarihe geçecek olan bu olayı, parlamento binasında yaşayan Amerikalı gazeteci Mike Davidow'un gözlemlerini yayımlıyoruz.

Mike Davidow, Rus asıllı bir Amerikalıdır. Çeşitli aralıklarla, ama toplam olarak 15 yıl Moskova'da muhabir olarak çalışmış. Parlamento binası topa tutulduğu zaman karısı Lena ile birlikte parlamento binasında idi. Ölümünden kıl payı kurtuldular. M. Davidow, bu gözlemleri New York'ta yayınlanan People's Weekly World adlı Amerikan gazetesinde 08. 10. 1993 ve 23.10.1993 tarihleri arasında yayımladı. Riktunkt adlı İsveç dergisinin 28. 10. 1993 ve 11. 11. 1993 tarihli sayılarında yayınlanan Davidow'un gözlem ve değerlendirmelerini, S. Bengin İsveççeden çevirdi.

23. 10. 1993

Moskova- Bütün kuşatma günleri boyunca, Rusya Parlamentosu'nun mumlarla aydınlatılan Yüksek Sovyet binasında idim. Başkan Yeltsin'e bağlı birlikler, günlük jargonda Beyaz Saray denilen binayı çok yakın mesafeden tank mermileri ile ateşe tuttular. Ancak patlayan top mermilerinin gürültüsü, halk tarafından seçilmiş bulunan parlamenterlerin mum ışığındaki şiiir ve halk türküleri konserini durduramıyordu.

Beyaz Saray önündeki caddenin asfaltı üzerinde bulunan cesetler için dua eden siyah kaftanlı, titreyen gür siyah sakallı bir genç ortodoks rahip gördüm. Ölülerin çoğunluğu 16-19 yaşlarında olan gençler idi. Sovyetler yönetiminin savunması için erken ama kahramanca olan ayaklanmanın bu genç şehitlerinin adı uzun yıllar unutulmayacak.

Trajedik yanlış değerlendirmeler

Parlamenterler, tankların yayılım ateşine son ana kadar duydum. 1871 Paris Komünü ve 1905 Rus Devrimi gibi, bu ayaklanma da yenilgiye uğradı. Bardağı taşıran son damla; halkın sefaletle sürülmesi, Rusyanın batı kapitalistlerine dilim dilim satılması, eşkiyalık ve soygunculuğa yeşil ışık yakılması ve başkanlık sisteminin diktatörlüğe dönüştürülmesi olmuştu. Bu kadar aşağılanan bir halkın ayaklanması kaçınılmaz olmuştu.

Ancak halkın çoğunluğunun bütün siyasi liderlere güveni kalmamıştı; ne parlamentoyu, ne acımasız başkanı ve ne de Yüksek Sovyeti destekliyordu.

Seçilmiş halk temsilcileri, ayaklanmanın önderleri ve komünist partileri tarafından, trajedik ve pahalıya malolan hatalar yapıldı. Genel olarak halkın pasifliğini hesaba katmadıkları gibi, genel komutanlığı Yeltsin tarafından satın alınan çeşitli silahlı birliklerin, sözümona tarafsız olduklarını, ciddi bir biçimde savsakladılar. Bu gerçeği, ordunun geleneksel kahramanlığından dolayı kendilerine vereceği destek ile bertaraf edebileceklerini umuyorlardı.

Ama demokrasi ve sosyalizm için şahlanan bu kahramanca direniş, bütün dünya için bir ilham kaynağı olacak. Bu acı ders, ileride daha olgun, daha çelikleşmiş halk ve komünist hareketlere temel olacak.

Yeltsin, şimdilik ilk hedefine ulaşmaya çalışıyor; her alanda Sovyetlerin egemenliğini kırmak ve kendi diktatörlüğünü kurmak. Birçok parlamenter ve diğer seçimle işbaşına gelen halk temsilcilerini onur kırıcı işkencelerden geçirdi ve hapse attı. Kapitalizme zorla geçiş planları bütün hızı ile devam ediyor.

Morglar ve hastaneler cenaze dolu

Moskova silahlanmış bir kaledir. Evime dönerken, yollarda, Moskova şehir merkezindeki silahsız göstericilere saldırılmak için gürültülü bir hızla yola çıkan yüzden fazla tank saydım. Gönüllü silahlı birlikler ile ilgili sahte bilgiler, ordu birliklerini devreye sokmak için bir bahane idi. Silahlı direniş sözkonusu değildi.

Hastaneler ölü ve yaralı dolu, morglar cenazelerle dolu. Ölüler arasında genç delikanlılar ve kızlar çoğunluğu oluşturuyor. Birçok gazeteci de öldürüldü ve yaralandı. Ben ve eşim Lena tesadüfen ölmedik.

Başkanın hayvan sürüsünü andıran Özel Birlikler kargahı ile yapılan antlaşma gereği, parlamento binasında bulunan 1500 dolayında erkek, kadın ve çocuktan oluşan insan topluluğunun, insana yakışır bir biçimde taşınması gerekirken, onur kırıcı bir uzun sokak yürüyüşüne mecbur edildik.

Kanlı Pazartesi'nin başlangıcı

4 Ekim'in kanlı pazartesi günü şöyle başladı. Moskova saatiyle saat 07' de 172 tipi ilk mübarek tank, uyarı mermisini fırlattı. Parlamento liderleri, radyo aracılığı ile



ateşe karşılık verilmemesi konusunda hemen emir verdiler. Ordunun halkın yanında yer alacağını umuyorlardı. Ancak ordunun en üst kademelerini aptot gibi saran korkaklık ve rüşvet, yenilginin asıl sebebi oldu. Daha sonra sorulan sorulara verdikleri cevaplar, bir toplu katliama sebep olmamak için ordunun işe karışmadığı doğrultusunda idi. Ancak ordunun bu işe karışmama ve olaya elkoymama tavrı, Başkanlığa bağlı Özel Birliklerin insanlık dışı saldırıları sonucunda daha az kanın dökülmesini sağlamıştı.

Bu yüzden de parlamento binasındaki en son çabalar, olayı barışçıl bir biçimde çözmeye yöneldi.

Ayaklanmanın daha önce planlanmış olduğu yalandır. Tam tersine, herşey hükümetle bir anlaşmaya varabilmenin mücadelesi idi. Ayaklanma, asıl olarak Başkanın yönetim konusundaki kıskırtmaları ile başlamıştı.

Barışçıl bir kitlesel gösteri

Kitlelerin direnişi tamamen barışçıl idi. Olup biten herşeye şahit oldum. Halkın, gelişmelere boyun eğmeyeceği doğrultusundaki tavrı ve Yeltsin'in parlamentoyu kuşatarak Sovyetler binasını bir toplama kampına çevirmesi herşeyi körükledi.

Göstericilere, önceden hazırlıklı bulunan silahlı birlik tarafından ilk ateş, Televizyon binasından açıldı. Resmi bilgilere göre orada 150 kişi öldürüldü ve yüzlerce kişi de yaralandı. Ölenlerin çoğu, parlamentonun savunmasına katılan siviller idi. Eğer parlamento temsilcileri silahlı direniş yolunu seçmiş olsalardı, onların yanında kanının son damlasına kadar savaşmaya hazır olan yüzlerce asker ve subay vardı. Ancak arzulanmayan bir kitle katliamına neden olmamak için, ateşe karşılık verilmemesi emri verildi.

Bu büyük güç eşitsizliğine rağmen silahlı karşı koyma yolunu seçenler de vardı. Ancak bir bütün olarak katliam, tek taraflı idi. Ölen ve yaralanan göstericilerin sayısı, bunun kanıtıdır.

Bütün muhalefet yasaklandı

Bütün komünist partiler ve diğer muhalefet grupları kapatıldı. Pravda, Sovyetskaya Rusya ve Glasnost gibi gazete ve dergiler yasaklandı, çok popüler olan "600 saniye" adlı TV programının yayını durduruldu.

12 Aralık'ta yapılması planlanan seçimlerin amacı, Yeltsin'in cuntasına bir "evet muhalefeti" sağlamaktır. Acı bir gerçektir ama doğru olan şu ki, ilkin Yüksek Sovyeti destekleyen sözümona bağımsız sendika liderleri de teslim oldular.

Rusya'da yenilen; Yüksek Sovyet'in önderliğinde bütün yurtsever, liberal ve sol grupların koalisyonunu temsil eden geniş halk kitlelerinin demokratik direnişidir. Komünist partileri, Yüksek Sovyet ile güç ve işbirliği içinde idiler ve direnişin belkimiğini oluşturuyorlardı.

Rus halkı ile dayanışma

Ancak demokrasi için bütün savaşım yolları henüz kapanmamıştır. Yeltsin kendi iktidar mevzilerini geçici olarak güçlendirdi ama yönetilebilir olanakları da aynı zamanda çok ciddi bir biçimde zayıfladı. Şimdi atbaşı giden ekonomik kriz daha da derinleşecek. 15 Aralık'ta "serbest" bırakılacak olan ekmeğin fiyatı, geniş halk tabakalarının alım

gücünün sınırını aşacak. Ekonomik alanda sert bir savaş bekleniyor ve Yeltsin, alışlagelmiş olduğu gibi başkalarını suçlama imkanını bulamayacak. Açlığın ve sefaletin acılarına başkaldıracak olan halkın hedefi sadece kendisi olacak. Yurtsever, sol ve liberal güçler toparlanacaklar. Birleşik bir komünist parti, en fazla ihtiyaç duyulandır.

Bütün dünyanın ilerici, demokratik sosyalist güçleri için o kadar çok şey yapan Sovyet halkı, yaptıklarına karşılık olarak şimdi kendisi yardım istiyor. ABD'deki ve dünyanın dört bir köşesindeki demokratik güçler, bu konuda seslerini açık ve yüksekçe duyurmalıdırlar. Başkan Clinton, bu kanunsuz olayda oynadığı rolden dolayı kınanmalıdır.

Zaman, Yeltsin'in zaferinin geçici bir Pirus zaferi olduğunu çok yakında gösterecektir.

08.10. 1993

Moskova- Rusya parlamentosu binasına, Yeltsin'in emri üzerine yapılan saldırıda ölenlerin gerçek sayısını gizlemek için gösterilen yoğun çabalara rağmen, 1000 gibi korkunç bir sayı ortaya çıkmaya başlıyor. Yeltsin'in planlarının Rusya'yı bir iç savaşa sürüklediğini ve bir polis devleti kurmaya yönelik olduğunu görmeye başlayanların arasında kapitalizm taraftarları da var ve olay şimdi geniş çevrelerde değerlendirilmeye başlanıyor.

Gregori Javirski, tanınmış bir Rus ekonomi uzmanı ve yeni bir partinin lideri: Şirketlerin Partisi. 18 Ekim'de televizyona verdiği bir mülakatta, bu tehlike için uyarılarda bulundu. Bunu engellemek için elinden geleni yapacağını söyledi.

Beyaz Saray'ın içinde ve çevresinde bine yakın ölü

Aynı partinin ileri gelenlerinden biri olan Yuri Boldiev, Moscow News'te çıkan açıklamalarında, Yeltsin'in kanlı operasyonlarını kınadı. Boldiev, "Halk oylamasının O'na (Yeltsin), askeri birlikleri devreye sokması ve Moskova şehir merkezinde bin dolayında ölü bırakacak kanlı operasyonlara girişmesi hakkını" vermediğini söylüyordu.

Moscow News! Bu gazetenin, Yeltsin'in karşı devriminde çok önemli bir rol oynadığını unutmamak gerekir. Boldiev devam ediyor: "Yasal iktidarın meşru parlamentosunu dağıtma kararını aldıkları zaman ne bekliyorlardı acaba? Bir direnişin olabileceğini tahmin edemediler mi? Yeltsin, bölge yönetimlerinin çoğunluğunun da desteklediği uzlaşma önerisini reddetmekle yetinmediği gibi -başkanlık seçimlerinin parlamento seçimleri ile birlikte, demokratik koşullarda yapılması önerisi-, aynı zamanda 4 Ekim'de sona eren bir ultimatom verdi. Boldiev şöyle diyor: "Bu ultimatom parlamentoyu destekleyenlere duyulan düşmanlığın ve bir toplu katliama yetli olmanın hırçınlığını gösteriyordu."

Altı bin kara bereli

Moscow News, tahmin edilebilen nedenlerden dolayı adının açıklanmasını istemeyen askeri provokasyon uzmanı bir albayın, olayı değerlendiren bir yazısını da yayınladı. Uzman, "Parlamento, Başkan'ın oyununa geldi" başlığı ile yayınlanan analizinde şunları yazıyordu: "Hükümet direnen parlamentoya ultimatom verdiği andan itibaren, Yeltsin'in planını radikal çözüme çevirdiği anlaşıldı. 3 Ekim pazar günü, 10.000 kişilik halk topluluğunun büyük bir rahatlıkla İçişleri Bakanlığı'na bağlı birliklerin çemberini aşmasının tesadüf olduğuna zor inanılır. Düşünebiliyor musunuz; tam o zaman Moskova'da 6000 dolayında iyi eğitim görmüş OMON (Özel Askeri Polis Birlikleri, Kara Bereliler de denir) birlikleri vardı. Bu güç dengesine göre, OMON birlikleri durumu on dakika içinde kontrol altına alabilirlerdi."

Uzman şu sonuca varıyordu: "Eğer hükümet gerçekten kan dökülmesini istemiyor olsaydı, yasal önlemler alma yoluna gidecekti"

Özel birliklerin Sovyetler binasına saldırdığı 4 Ekim günü, kanlı pazartesi günü, çok sayıda insan katlettiler. Kalmuk Otonom Cumhuriyeti Başkanı Kirsan Rumzumov, katliamı anlatmaya çalışıyordu. İzvestiya'nın 15 Ekim tarihli sayısında şöyle bir manzara veriyordu: Beyaz Saray'da 50 ya da 70 değil yüzlerce cenaze vardı. Ölenlerin çoğunluğu silahsız insanlardı. Oraya ilk geldiğimde ölümler 500 dolayında idi. Bu sayının akşama doğru 1000'e çıktığını tahmin ediyorum." Rumzumov, tesadüfen Yeltsin'in daha önce Rusya kapitalizmine "örnek" olarak tanıttığı genç bir milyonerdir. O'nun kararlı bir biçimde Yüksek Sovyeti ve yasal makamların iktidarını savunması Yeltsin taraftarlarının hedefi şaşırmasına sebep oluyordu.

DİCLE ÜNİVERSİTESİ BOMBALANDI: 25 YARALI

DIYARBAKIR (Medya Güneşi)- Dicle Üniversitesi'nin merkezi yemekhanesine konulan bombanın patlaması sonucu 25 kişi yaralandı. Yaralılar Tıp Fakültesi Hastanesi'nde tedavi altına alındı. Saldırıyı PKK'nin üstlendiği bildirildi.

Dicle Üniversitesi merkezi yemekhanesine 29 Aralık günü saat 12.00 sularında, daha önce konulmuş 2 adet bombanın patlaması sonucu 25 kişi yaralandı. Yaralananların çoğunun yemekhane personeli olduğu, hastaneye yatırılan 25 kişi dışında birçok yaralının da ayakta tedavi gördüğü belirtildi. Olay sonrasında yoğun güvenlik tedbirleri alan emniyet güçleri fakültenin idari bölümlerine giriş-çıkışları yasakladı. Saldırının PKK tarafından üniversiteleri kapatma kararı çerçevesinde gerçekleştirildiği bildirilirken, İslami Hareket adlı bir örgütün, dağıttığı iddia edilen bir bildiriyle saldırıyı üstlendiği öne sürüldü. Ancak konu hakkında detaylı bilgi edinilemedi.

ERNK Amed Eyalet Komitesi imzalı bir bildiriyle, yaklaşık bir ay önce orta ve yüksek öğretim kurumlarını kapatma kararı aldığını açıklayan PKK, bildiride yasağa uyulmaması

durumunda, bu kişi ve kurumların hedef alınacağını belirtmişti.

Yasağın, ilk günlerdeki tedirginlikten sonra büyük ölçüde uyulmaması üzerine son günlerde okullara yönelik bombalama eylemlerine girildi.

Bombalama eylemleri, gerek öğrenciler, gerekse halk tarafından tepkiyle karşılandı.

Tıp Fakültesi Hastanesi'nde tedavi altına alınan 25 kişiden adlarını belirleyebildiklerimiz şöyle;

Mahmut Ekinci, Mustafa Biçer, Neytullah Güney, Abdullah Özbek, Hakkı Özyıldız, M. Sait Dönüş, Mahmut Yavuz, Yılmaz Gezer(1980), Yılmaz Bilgiç(1961), Fatih Tan(1952), A. Muttalip dayansan(1955), Mahmut Koyuncu(1973), Nazım Akdeniz(1962), Mehmet Özeltaş(1956), Kenan Songül(1975), Selim Toprak(1946), Münir Acur(1950), Abdullah Köse(1965), Yüksel Semerci (1938), Abdullah Gazioğlu(1968)

DIYARBAKIR NOTLARI:

Ya çıkarsa...

Dellil Yurdatapan

Bu yazıyı okuduğunuz sırada Milli Piyango'nun yılbaşı özel çekilişi Diyarbakır'da yapılmış olacak. Başbakan Tansu Çiller gelmiş, mülki erkanı ziyaret etmiş, yaptığı konuşmada 'Türkiye bir bütündür, parçalanamaz' diyerek, elini kürsüye vurmuş, 'bizim hiç kimseye verecek bir karış toprağımız yok' demiş ve TRT'nin Diyarbakır bölge stüdyosunda yapılacak çekilişle 40 milyarın talihlisi belirlenmiş olacak.

Yerel seçimler için politik çevrelerde hazırlıkların yoğunlaştığı, kulis faaliyetlerinin had safhaya ulaştığı bu günlerde, kulaktan kulağa dolaşan bir söylenti var: Milli Piyango'nun yılbaşı özel çekilişindeki büyük ikramiye Diyarbakır'a çıkacak. Devlet ayarlamış, (40 Milyar birlik ve beraberlik ruhunu arttıracakmış). Hem Tansu Çiller bunun için Diyarbakır'a gelecekmış.

Diyarbakır'da satılmak üzere Ankara'dan gönderilen 15 Milyarlık biletlerin 3'te 2'si satıldığı, geriye kalan biletlerin de yılbaşına kadar satılmasının beklendiği açıklandı. Milli Piyangonun cirosu bu kadar olduğuna göre ve de Diyarbakır kirli savaşın merkezi konumunda olduğuna göre artık bu büyük ikramiye de Diyarbakır'a çıksın yani.

Nüfusu 1.5 milyonu aşmış, metropol olmaya doğru gelişen, seçim yatırımları nedeniyle dört bir yanında çukurlar açılmış, kansız günün geçmediği Diyarbakır'da Milli Piyango bayileri çoğalmış gibi görünüyor. Adım attığınız hemen her yerde karşınıza bir seyyar bayii çıkıyor. Ellerindeki biletler de hemen gözünüze çarpıyor. Çarpacak tabii ki, ister istemez gözünüz kayacak... ne de olsa işin ucunda milyarlar var, kolay mı... Seyyar bayii bağıryor:

- 40 milyar büyük ikramiye!

Aldırış etmiyorsunuz tabii ki, çünkü biliyorsunuz alınan her Milli Piyango biletine verilecek para, kurşun, tank, top, faili meçhul olarak size geri dönecektir. 'Alınmaması lazım. Bu bir oyun. Söylentilerde devlet kaynaklı', diyorsunuz kendi kendinize. Az ötede bir başka seyyar bayii bağıryor:

- Nimet Abla'nın biletleri!

Yürümeye devam ediyorsunuz, bilinçli ve kendinden emin. Almayacak, bu oyuna ortak olmayacaksınız.

Bir bayinin caddenin dört bir tarafına astığı ho-parlörlerden, son günlerin dilden düşmeyen lümpen

şarkısı 'Alem buysa Kral benim' in melodileriyle, "ya çıkarsa" diyen bayinin sesi bilinçaltınıza okşuyor. Evinize vardığınızda bilinçaltınıza yerleşmiş 'ya çıkarsa' sözü dilinizden dökülüyor. İç rahatlığıyla "bugün de bilet almadım, kirli savaşa katkı da bulunmadım" diyorsunuz.

'Abe Okulumuz Subay Çocuklarına Kaldı'

PKK'nin okulları kapatma kararı ve hemen arkasından Vali Yardımcısı, Terörle Mücadele Şube Müdürü ve Milli Eğitim Müdürü'nün okul müdürlerini toplayıp, onları işbirliği ile yapmaları yönünde tehdit etmeleri, okullarda önceden de var olan rahatsızlığı had safhaya çıkardı. Geçtiğimiz günlerde, PKK tarafından dağıtıldığı söylenen bir bildiri de 27 Aralık gününde bütün okulların bombalanacağı şeklinde bir tehdidin bulunduğu söylentisi yaygındı. Söylentinin çıktığı günlerde, Ziya Gökalp Lisesi'ne bomba yerleştirmeye çalışan 2 militan, bombanın ellerinde infilak etmesi sonucu yaşamlarını yitirmişlerdi. Hemen ardından Kız Öğrenci Yurdu, Namık Kemal Lisesi ve Yetiştirme Yurdu'nda bombalar bulundu. Bu olaylar, 27 Aralıkta okullar bombalanacak söylentisini güçlendiriyordu. Öğrenci, öğretmen ve velilerde tedirginlik vardı, çoğu veli çocuklarını yakın köy ve ilçe okullarına nakletti.

Derken 27 Aralık gelip çatı. Günlerden Pazartesi idi, öğrenci, öğretmen ve veliler için tarihe 'Kara Pazartesi' diye geçecek bir gündü. Büroya ilk haber üniversiteden geldi. 'Kantinler bomboş' hiç öğrenci yok; Ortaokul ve Liselerde öğrenciler derslere girip girmemekte tereddüt ediyorlardı. Liselerde ilk bir-iki dersten sonra öğrencilerin bazıları derslere girmeye başladı. Henüz bomba sesi yoktu ama olmayacağı da kesin değildi. Sessiz geçen saatler ilerledikçe öğrenciler derslere girmeye başladı. Ali Emiri Ortaokulu civarında derse girip girmemeye tereddütlü bir öğrenciyle konuşmaya çalıştım. Öğrencinin ilk ve son sözü "Abe okulumuz subay çocuklarına kaldı" oldu. Kara Pazartesi günü öğrenciler arası ufak çaplı birkaç kavgadan başka olay olmadı ama tedirginlik hâlâ sürüyor ve daha sürecek gibi

SİTÊRKA GEŞ

Felat DILGEŞ

YEŞAR KEMAL Û PIRSA KURDÎ

Pirê caran min gotiye,"Gelo çima ev Yaşar kemal jî rojekî dernakave û li dijî vê hovîtiya dewleta Tirk tişteki nabêje? Ew nizane ku piştigiriya gelan ji ya dewletan hêjatir û bi manetir e!Ma gelo Yaşar Kemal rastiya Yılmaz Guney nastîne pêş çavê xwe û ji vê rastiye jî piçekî ders dernaxe?" Pirsên bi vî awayî û gelek pirsên din ez bawer im di serê gelek mirovî de derbas bûne.

Û roja ku em li bendê bûn hat. Yaşar kemal jî dengê xwe bilind kir. Hem jî pêşkişiya gelek nivîskar, hunermend, ronakbîr, serokên sendîqayan, aqademisyen û hwd. kir; di anîna ba hevdu ya wan de rolekî sereke leyist û Qûrûltaya Demokrasiyê civand. Ez bawer im de ev kirina Yaşar Kemal, en hindik bi qasî pirtûkên wî ji dîrokê re bibe mal. Ya rast Yaşar Kemal bêdengiya xwe, cara yekemîn li ser kuştina Serokê Enstîtûya Kurdî Musa Anter şikandibû; lê belê ji çend tiştên giştî gotinê wêdetir neçûbû. Di Qûrûltaya Demokrasiyê de Yaşar Kemal, bi berpirsiyariyek ronakbîrî peyivî û di gotina xwe de jî li paş nema.

Bi derengî be jî dengê xwe bilindkirina Yaşar Kemal û ronakbîrên Tirk, di pîrsa netewî ya gelê Kurd de pêvajoyek girîng e. Ev yek, de di qada netewî û navnetewî de mafdariya doza Kurdan gavekî din jî pêş ve bibe. Dewleta Tirk a ku şerekî qirêjiyê bêperwa li dijî gelê Kurd dimeşîne, ji îro pê ve li derve û li hundir, wê hîn bê-tir bikeve rewşeke neheq û xerab. Dê ruyê wê yê qirêjî çêtir bê zanîn û naskirin. Armanca wê ya dagirkerî û êrîşkariya wê baştir bê dîtin.

Qet şik tune ye ku bêdengiya ronakbîrên weletakî,wêrekiya(cesareta) neyarên mafên mirovî û gelan zêdetir, destê wan dirêjtir dike. Dewleta Tirk a dagirker, heke bi salan li Kurdistanê, gelê Kurd di qirkirinan de derbas kiribe, wan ji warê wan dabe koçkirin û li gelên din ên ku li Enebolê û Kurdistanê dijîn neheqî kiribe: mafên wan ên netewî û mirovî ihlal kiribe, di vê yekê de rolê bêdengiya ronakbîran jî ne hindik e. Di Serhildana Şêx Seîd de, siyaseta qirkirina gelê Kurd parastina qom-onîstên Tirk, wêrekiya hovên Tirk zêdetir, êrîşkariya wan bêtir kiriye. Sedemek girîng jî ev e ku kemalîstan, di serhildanên Agirî û Dêrsimê de siyaseta xwe ya qirkirinê pêşvetir birine.

Qûrûltaya Demokrasiyê di demeke wusa de civîya ku bavê hovan Demirel, di hevpeyvîna xwe ya bi Turkish Daily Newsê re digot, "Emê ji 375 hezaran zêdetir Kurd bikujin."Çewa ku di têkçûna Fransizan a li Cezayirê û di têkçûna Amerîka ya li Vietnamê de, rolê ronakbîrên van welatan biçûk nebû, de wusa jî di têkçûna dewleta Tirk a li Kurdistanê de rolê ronakbîrên Tirk hindik nebe. Ji ber vê yekê piştigiriya ronakbîrên Tirk, di doza gelê Kurd a mafdar de bi mane û hêja ye.

Bêguman de dewleta Tirk bi dek û dolabên xwe, bi çavtirsandin û terore, bi ser kesên ku piştigiriya gelê Kurd dikin de here û di vê mijarê de tiştên ku ji destê wê tê, textsîr neke. Her wekî ku heta niha kiriye. Lê belê ev êrîşên dewletê, de karê Kurdan hêsantir, yê xwe diwartir bike. Dewleta Tirk a ku hunermendekî wekî Yılmaz Guney "terorist" îlan kir, dibe ku romannivîsekî wekî Yaşar Kemal û bi sedan ronakbîrên Tirk ji çavê xwe derxe. Li Sivasê bi yek derbekî kuştina 37 ronakbîrên Tirk û Kurd di vî warî de nimûneyek girîng e. Lê qet şik tune ye ku ewê gelan hunda bike. Û dewletên ku gelê/gelên xwe hunda bikin, de bi serî ve herin.

Yaşar Kemalê Kurd li riya xwe zivirî, li rastiya xwe zivirî û bi vî awayî li riya heq zivirî. Wî ji niha ve dostaniya gelê xwe qezenc kir. Yên ku gelê xwe qezenc bikin, ewê gelên din jî kar bikin. Divê Yaşar Kemal bi gelê xwe, bi gelê Kurd ê ku di avakirina medeniyeta Mezra Botan de rolekî mezin leyist, serbilind be. Divê ji bir neke ku ew neviyek Meleyê Cizîrî û Ehmedê Xanî ye. Divê ji bir neke ku ew birayek Celadet Alî Bedirxan, Cîgerxwîn, Musa Anter û Yılmaz Guneyan e. Divê ji bir neke ku dayika wî û dayika me yek e; navê wê Kurdistan e. Lewra kaniya kulturî ya ku ew û em jê vedixwin, kaniya kultura Kurdî ye.

—ÇİN—

Mao 100 yaşında

Mao'nun 100. doğum yıldönümü dolayısıyla Çin'de ve konsolosluklarının bulunduğu birçok ülkede tanıtım, kutlama, konferans türü toplantılar düzenlendi.

"Sosyalist Market Ekonomisi" adı altında uygulanan pazar ekonomisinin Çin'de sınıfsal farklılaşmayı derinleştirdiği dünya basınında geçen haberler arasında.

Bu arada İngiltere'de, BBC televizyonu Mao'nun tanıtımını içeren bir program yayınladı. Programın yayımından önce Çin Konsolosluğu İngiltere hükümeti nezdinde girişimde bulunarak programın yayımını durdurulmasını istedi. Ancak verilen yanıt BBC'nin bağımsız bir yayın kuruluşu olduğu doğrultusunda. Çinlileri rahatsız eden, programın Mao'nun cinsel yaşamı ile ilgili bölümleriydi. Programda Mao'nun genç kızlarla ilişkileri ile ilgili çeşitli iddialar vardı.

ÇKP'nin son rakamlarına göre son 1.5 yılda ÇKP'nin üye sayısı 1.7 milyon artış gösterdi. Böylelikle ÇKP'nin üye sayısı 52 milyona çıkmış bulunuyor (Çin nüfusunun % 5'i). Yeni üyelerin % 45.9'unu köylü ve balıkçılar, % 16.5'ünü teknik işçiler, % 13.9'unu ise öğrenci ve akademisyenler oluşturuyor. Yeni kayıtlı üyelerin % 65'i, 35 yaşın altındaki üyelerden oluşuyor. Yine ÇKP'nin bildirdiğine göre Tiananmen meydanındaki gösterilerin bastırılması sonucu, partiden ayrılanlar 100.000 kişi civarında.

Kısa kısa... kısa kısa... kısa kısa...

• Sırbistan'da seçimleri Miloseviç liderliğindeki Sosyalistler kazandı. Sosyalistler % 37 oy alırken Liberaller % 16, Faşistler ise % 13 oy aldılar.

• Güney Afrika'da 27 Nisan'da yapılacak olan çoğunluğa dayalı ilk parlamento seçimleri için seçim kampanyası 26 Aralık'ta başladı. Siyasal gözlemciler ANC'nin şanslı olduğunu belirtiyorlar.

• GATT (Dünya Serbest Ticaret Anlaşması)'ın son toplantıları uzlaşma ile sonuçlandı. Batılı kapitalist ülkeler aralarındaki sorunları çözdüler. Yoksul ülkeler açısından değişen bir şey yok. Dünya ticaretinde emperyalizm ne derse o olacak. The Guardian gazetesi anlaşmayı "Yoksulun daha da yoksullaşması için anlaşmalar" şeklinde yorumladı.

• Mısır'da radikal islamcı hareket güvenlik kuvvetlerine ve turistlere yönelik saldırılarını yoğunlaştırdı. 27 Aralık'ta Avusturyalı turistlerin bulunduğu bir otobüse silahlı saldırıda bulunan İslami hareket militanları 3 kişiyi öldürdü, 27 kişiyi de yaraladı.

Haziran ayından bu yana 21 militan idam edildi. Sadece Aralık ayında 18 polis, militanlar tarafından öldürüldü.

• Geçtiğimiz günlerde Londra oldukça ilginç bir duruşmaya tanık oldu. Kuzey İrlanda'da askerlik yapmış olan 3 kişi Lonra'nın kuzeyindeki bir postaneyi soyarak 6.000 sterline el koydu. Daha sonra yakalanan soyguncuların duruşmasında yargıç, soyguncuların Kuzey İrlanda'da savaşırken "terörist" taktikleri öğrenmelerinden ve bunları Londra sokaklarına taşımalarından yakındı.

• İsrail ile FKÖ arasındaki anlaşmazlıklar sürüyor. Eriha'dan çekilme ölçüsü ve çekilinecek alan oranı, Bölgede yerleşik bulunan Yahudilerin korunma problemi, ve Mısır'dan Gazze'ye, Ürdün'den Eriha'ya olan sınırların korunması problemlerinin temel anlaşmazlık nedenleri olduğu söyleniyor.

Bu arada daha önceleri Filistinliler arasında yapılan kamuoyu yoklamalarında % 75'lerde olan antlaşmaya güven oranı, West Bank Araştırma Merkezi'nin kamuoyu yoklama sonuçlarına göre % 41'e düştü.

• El Salvador'da "ölüm komandolarının sivil halka ve muhalefete yönelik saldırı eylemleri sürerken ABD emperyalizminin yeni bir komplosu ortaya çıkarıldı.

• Ölüm komandoları'na "sivil halka gerilladan korunma temel eğitimi" adı altında silahlı saldırı kursları verildiği ortaya çıktı. ABD'liler bu eğitimlerin "ölüm komandoları için olmadığını ve eğitimin eski ordu komutanları tarafından talep edildiğini" açıkladılar.

KUZEY İRLANDA BARIŞA DOĞRU MU ?

Rézan Pêşber

Yıllardır süren ulusal kurtuluş ve bağımsızlık mücadeleleri beliren yeni dünya düzeni içinde değişik şekillerde sonuçlanmaktadır. Güney Afrika'da, Afrika Ulusal Kongresi'nin başkanı Nelson Mandela, Güney Afrika Cumhurbaşkanı F.W. de Klerk ile yeni bir Güney Afrika Anayasası üzerinde anlaşmaya vardı. İsrail ve Filistinliler ilk defa biraraya gelerek Filistinlilerin sınırlı bölgelerde kendilerini idare hakkı üzerinde anlaşmışlar. 1993 yılı kapanmadan buna, İrlanda ve Britanya devletlerinin Kuzey İrlanda'ya "barış" getirme çabaları eklendi.

1920'nin başlarından beri, Kuzey İrlanda'nın kaderi hakkında birbirleriyle zıt istemleri olan İrlanda Cumhuriyeti ve Britanya hükümetlerinin liderleri, Arnold Reynolds ve John Major, 15 Aralık'ta biraraya gelip Kuzey İrlanda'nın 'kendi kaderini tayin etme hakkı' üzerinde bir genelge hazırladılar. Bu genelgeye göre Kuzey İrlanda'nın geleceği K.I. halkının çoğunluğunun isteğine bağlı olarak ya İrlanda Cumhuriyeti'ne bağlanacak ya da şimdiki durumuyla Birleşik Krallık'ın bir sömürge olarak kalacak. Kuzey İrlanda'ya "barış"ı getirmenin ilk koşulu olarak, İrlanda ve Britanya hükümetleri, İrlanda Kurtuluş Ordusu'nun (IRA) silahlı mücadelesine son vermesi ve silahlarını teslim etmesini istemekteler. Ancak bu sağlandıktan sonra, İrlanda Kurtuluş Hareketi'nin politik kanadını oluşturan Sinn Fein'in de katılacağı barış görüşmelerini başlatılacak.

Şimdiye kadar IRA, İrlanda ve Britanya hükümetlerine verdiği cevaplarda; Kuzey İrlanda, İrlanda Cumhuriyetiyle birleşmediği sürece silahlı mücadeleye devam edeceğini belirtti. Anlaşmanın ilk koşulu olarak da savaş esirleri diye gördüğü yaklaşık 1900 tutuklunun serbest bırakılmasını Britanya hükümetinden istemekte. Bu gelişmelere bağlı olarak IRA'nın taviz vermeyen tavrına karşın, adadaki K.I.'nın Britanya'ya bağlı kalması için silahlı mücadele veren "Müttefik örgütler" iki hükümetin barış içinde teklifleri olumlu buluyorlar. Bunu, K.I.'ya barışı getirmek için bir fırsat olarak değerlendiriyorlar.

KI' da herhangi bir ekonomik ve stratejik çıkarının olmadığını savunon Britanya, K.I'daki işgalin sadece 25 yıldan beri süren ve 3000'den fazla insanın ölümüne neden olan Katoliklerle Protestanlar arasındaki sivil savaşı durdurmak için devam ettiğini açıklıyor. Şimdi ise, eğer Kuzey İrlanda halkının çoğunluğu isterse, işgaline son vereceğini açıklıyor.

İrlanda Cumhuriyeti ise, İrlanda adasının İngilizler tarafından İrlanda Cumhuriyeti ve Kuzey İrlanda diye ikiye ayrılmasından beri kuzeydeki bölgeyi Cumhuriyet'e bağlamak istemiş ve bunu bir anayasal hak olarak da anayasasının ikinci ve üçüncü maddesinde belirtmiştir. Kuzey İrlanda hükümeti, adanın birleşmesini istemesine rağmen bu amaçla silahlı mücadeleye veren IRA'ya destek vermeyip onu terörist ilan etmiştir. Şimdi ise İrlanda Cumhuriyeti, bu anayasal haklarından vazgeçip, K.I'nın geleceğinin ancak orada yaşayan halkın çoğunluğunun kararıyla belirlenmesi gerektiğini savunuyor ve bu amaçla gerekli anayasal değişikliklerin yapılabilmesi için referanduma gideceklerini belirtiyor.

Birbirine zıt olan çıkarlarına rağmen, İrlanda Cumhuriyeti ve Britanya hükümetlerini Kuzey İrlanda'nın geleceği için ortak davranmaya iten sebepler nelerdir? Aslında iki ülke de K.I'nın kendilerine bağlı kalmasını istiyorlar. Ama bunun mümkün olmadığını da biliyorlar. Çünkü, K.I halkı, bölgeyi İrlanda Cumhuriyeti'ne bağlamaya çalışanlar ve bölgenin Britanya'nın egemenliğinde kalmasını savunanlar olarak ikiye bölünmüş. İki durumda da; çoğunluk, İrlanda Cumhuriyeti'ne veya Britanya'ya bağlanmak istese de, azınlık, istemlerinden vazgeçmeyip silahlı mücadelesine devam edecek. Bundan hareketle, Arnold Reynolds ve John Major'un, K.I'da halkın geleceği için hazırladıkları plan, orada yaşayan Katolik ve Protestan gruplara barışı getiremeyecek.

Ne İrlanda Cumhuriyeti ne de Britanya hükümeti K.I'da silahlı mücadele veren örgütleri durdurabilir veya bölgeye barışı getirebilir. Bunun bilinmesine rağmen, bu barışı sağlama gültüleri niye? Bu, İrlanda Cumhuriyeti hükümeti açısından, Avrupa Topuluğundan ekonomik gelişmesi için aldığı yardımların devamını

sağlamak ve kendisini bölgede barışı sağlamaya çalışan bir güç olarak göstermeye dönük niyetler içeriyor.

Britanya devleti için durum daha karışık görünmektedir. Britanya hükümetinin Kuzey İrlanda'da ekonomik çıkarının olup olmadığını tartışılır. İRA'nın silahlı mücadelesi devam ettiği sürece, John Major'un da belirttiği gibi, Britanya'nın K.I'da ekonomik çıkarı yoktur. Daha ziyade zararı vardır. Britanya devletinin İRA'ya karşı görevlendirdiği İstihbarat teşkilatı; Kuzey İrlanda'da ve Britanya'da görevlendirdiği ordu ve polis ve İRA'nın saldırıları sonucu meydana gelen hasarları (Sigorta şirketleri bu yolla meydana gelen hasarları ödemeyi kabul etmiyorlar) ödeme, Britanya'nın K.I'dan ekonomik olarak sağladığı kârlardan daha fazladır.

Britanya hükümeti, giderek kötüleşen ekonomisini kalmırmak için Britanya'yı ucuz işçi marketi olarak kullanma çabaları içerisindedir. Uyguladığı düşük vergiler ve ucuz işçi ücretleriyle ekonomisinin kalkınması için gerekli olan yatırımları



ülkeye çekmek istemektedir. Fakat İRA'nın iş ve alışveriş merkezlerini, tren hatlarını bombalaması, Britanya'yı hiç de dıştan yapacak yatırımlar için çekici bir ülke (market) yapmıyor.

Ekonomik olarak, Britanya'nın İRA'yla olan savaşı ona çok şey kaybettirmektedir. Sadece ordu ve İRA'nın meydana getirdiği zararları ödeme, bütün çabalara rağmen Britanya'nın yatırım yapılmayan bir ülke durumuna gelmesi, hükümeti, vergileri artırma ve işsiz ve fakirlerin sosyal yardımlarını kısıtlama yoluna itmiştir. Bu, sonuç itibarıyla muhafazakâr hükümetin oy kaybetmesine neden olmuştur.

Kuzey İrlanda'nın Britanya için stratejik ve politik önemi ise büyüktür. Britanya Avrupa Topluluğu'nda askeri bir rol oynamak isterken (Soğuk savaşın sona ermesinden sonra NATO'nun gerekliliği üzerine tartışmalar çıkmış, Avrupa Topluluğu'nun oluşturduğu bir askeri güç tartışmaları başlamıştır.) K. İrlanda'da yeni ilgiye uğraması, onun askeri ve politik itibarını düşürecektir.

Britanya hükümetinin K.I'ya "barışı" getirme çabaları ancak onun ekonomik ve politik çıkarlarına bakılarak anlaşılabilir. Göstermelik barış girişimleriyle İRA'yı silahlı mücadeleden vazgeçirmek, yukarıda belirttiğimiz ekonomik ve politik çıkarlarının güvenceye bağlanmasını sağlayacaktır.

Britanya hükümetinin bu göstermelik barış çabalarının, bugüne kadar gelmiş geçmiş en az güvenilen ve desteklenen lideri olan John Major tarafından gerçekleştirilmesi dikkat çekicidir. Bütün başarısızlıklarına rağmen, 14 yıldan beridir Britanya'yı yöneten Muhafazakâr Parti ve onun lideri, kendilerine olan desteği tekrar sağlamak için Thatcher'ın Falkland Savaşı'nda oynadığı kartı oynuyor. Thatcher, o döneme kadar en az sevilen başbakan olarak, partisine olan desteği arttırmak ve 1984 seçimlerini kazanabilmek için Falkland Savaşı'nı gündeme getirmiş ve savaştaki başarısı onun gelecek seçimlerde tekrar seçilmesini sağlamıştı. John Major da Kuzey İrlanda halkına barışı getireceğiz sloganlarıyla, kaybettiği desteği tekrar sağlamaya çalışıyor.

İrlanda Cumhuriyeti ve Britanya hükümetlerinin çabalarının sonucu şimdiden ortaya çıktı. Barışın sağlanamayacağı, hatta onlar tarafından da söylenmeye başlamasına rağmen, halkın %90'ı İRA'nın silah bırakmasını istiyor. İRA'nın silahlı mücadelesini destekleyen zengin sınıflar bu şansın kaçırılması halinde silahlı mücadeleyi desteklemeyeceklerini belirtiyorlar. Fakat İRA, hâlâ mücadeleye devam etme konusunda kararlı.

İRA da Filistin Kurtuluş Hareketi gibi yapmacık barış teklifleri karşısında bölünmeye tasfiye edilmeye zorlanacak mı? Bunu, İrlanda Cumhuriyeti ve İRA'nın yeni dünya düzeninden ne oranda etkilendiği, kendi iç mekanizmasında olayları ne oranda bütünlüklü değerlendirebildiği gösterecek.

İstanbul İHD bünyesinde Kürt Hakları Komisyonu Kuruldu

Haber Merkezi- İnsan Hakları Derneği İstanbul Şubesi bünyesinde kurulan Kürt Hakları Komisyonu kuruluş amacını, 25 Aralık tarihli bir basın açıklaması ile kamuoyuna duyurdu. Açıklamada, İnsan Hakları Derneği bünyesinde 10'u aşkın komisyon olduğunu, bu komisyonların hak ihlallerin yoğunlaştığı odaklar temel alınarak kurulduğu belirtilerek, KHK'nun da sürece paralel olarak kurulduğu vurgulanarak; "insan hakları ihlallerinin başında Kürt halkına yönelik devlet terörü, uygulanan sindirme ve baskı politikaları gelmektedir. Bu nedenle 'Kürt Hakları Komisyonu'nun kurulması zorunlu hale gelmiştir" denildi.

Bilindiği gibi, İHD'nin son Genel Kurul toplantısında (Kürt Komisyonu) kurulması kararı alınmış ve ilk olarak Ankara İHD bünyesinde bir Kürt Komisyonu kurulmuştu.

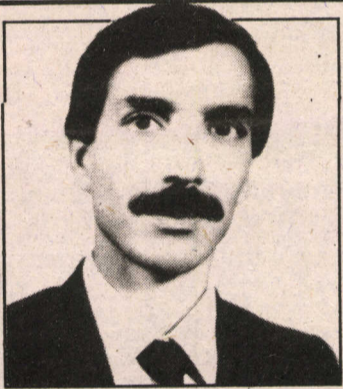
Kürt Hakları Komisyonu ile birlikte İstanbul İHD bünyesinde şu komisyonlar faaliyet göstermekte; UHAM(Ulusal Haklar, Azınlıklar ve Mülteciler) Komisyonu, Çocuk Hakları Komisyonu, Çalışma Yaşamı Komisyonu, İşkence İzleme Komisyonu, Kadın Hakları Komisyonu, Cezaevi Komisyonu, İdamlara Karşı Komisyon, Basın Komisyonu, Kültür-Sanat Komisyonu ve Bilgi-işlem Komisyonu.

Hevalê me,
Dostê me,
Birayê me,

Heyrettîn Yıldız

Di roja 10. 11.1993'an de li Diyarbakir bi bêbextî hat kuştin.
Bîranîna wî dê di tekoşîna me de bijî.

**Perwerdekarên Şoreşger û Netewî
Ronakbîrên Şoreşger û Netewî**



Kahpeydi
haindi
bahtsızdı
arkadan vuran gülle
dostu düşmanı ayırmışken biz
alçakça geldi ölüm bedenine

Ağabeyim **HAYRETTİN YILDIZ**
10 Aralık 1993 tarihinde, Diyarbakır'da kallesçe
katledildi.

Ağabeyim.

öğretmenim,
yoldaşım!

Kanın kanımda
canın canımda
mücadelen mücadelemde yaşayacak.

Sana en güzel armağanımız özgür ülkemiz olacak.
Giyasettin YILDIZ

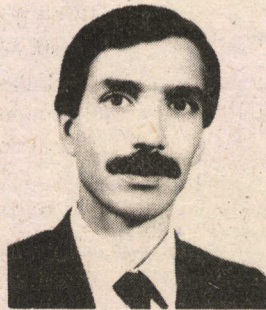
Halkımızın yiğit evladı

Hayrettin Yıldız 'ın

10. 12. 1993 tarihinde Diyarbakır'da
alçakça katledilişini nefretle kınıyoruz.
Anısını mücadelemizde yaşatacağız.

Almanya'dan

M. Ali Yıldırım, Giyasettin Yıldız, Vahdettin Akkuzu, Adnan Kurt, Osman Çınar, Bavê Azad, Mehmet Tanrıverdi, Mustafa Öncü, İbrahim Demirbağ, İsmail İlhan, Abdulselim Temiz, Mehmet Yıldız, Mehmet Bakır, İsmail Koyun, Sinan Stutgardî, Ferit Değmez, Murat Acar, Adnan Tutulmaz, Fettah Çetin, Aşık Temelli, Şeyhmuz Dalmış, Ahmet Tutulmaz, Cemal Lübeki, Şerif Müştak, Suphi Karaalp, Aydın Sarı, Selahattin Avay, Diyar, Mehmet Er, İhsan Akbaş, Mahmudê Malazgirtî, Reşit Aksu, Mehmet Ateş, Silo Tarî, Çetin Ekinci, Mahsum Arslan, Sinan Alabay, Abdurrahman Madak, Fethi Yüzücü, Cemal Aba, Hudida Aras, Rifat Coş, Mustafa Müncitekin, Xalê Nusret, Salimê Cellê, Ali Rıza, Ali Tepe, Azad Demirbağ.



Mûçink Amadekar: Bawer Andok

MIROV CARNA BI XEBERA ŞEYTAN JÎ BIKE!

Mele ji bo civandina zekatê li ser benderan digeriya. Gundiyên feqîr, bêyî ku ji mele tişteki bipirsin zekata xwe didan. Piştî demekê mele hat ser bendera axayê gund. Axa mirovek gelek zereng bû. Dema ku çav bi mele ket, jê re ewha got:

-Seydayê min! Şeytan dibêje qet xêr bi vî meleyî neke!

-Çiii! Neletê bine li çavê şeytan! Tu berbavî şeytan dikevi, axayê min. Welle tu dê gunehkar bibi! Estexfirrillaha xwe bine.

Demekê bi şun de îcar axa bi vî awayî peyivî:

-Seydayê min, şeytan dibêje rabê û vî genimî bi tevayî bide mele.

Ê welle axayê min, mirov carna bi xebera şeytan jî bike, baş e!

ZEHMET NEKE, HÊKERÛNEKÎ ÇÊBIKÎ BES E!

Du mirov bi mêvandarî çûbûn gûndekî. Tam di dema ku ewê kevaniya malê, li ser sênîyê nan û dew bide bîr wan, yê muzûr bi vî awayî peyivî:

-Xatî, xatî! Ka tu çima ji bo me zehmet dikişîni. Hema ji me re çend hêkan di nav rûn de bişkênî temam e.

Li ser vî yekê, kevaniya malê mecbûr ma ku ji mêvanên xwe yê bîrê re hêkerûnê çêbike.

HER BIJÎ JÎR JİRİNOVSKÎ!

Li Rusyayê jîrekî bi navê Jîrînovskî hîlbijartinan kar kir. Jîrînovskî di beyanên xwe de ewha got: "Dê zengilên dêrên Rusyayê li qeraxên behrên Tirkîyê lê bixin. Bi navê kultura Tirkî tiştekin tune. Mirovan di şur de derbaskirin kultur nîne; ji ber vî yekê kultura Tirkî tune. Tirk ji riyê dinê bîr rakirin jî, dê dinyaya tişteki hunda neke."

"Bila Yahûdî herin Îsrailê, misilman jî ji Asya Navîn derkevin û herin Mekkê."

"Dê Kurd Tirkîyê par ve bikin."

"Amerîqa Împaratoriya şeytan e."

Beyanên Jîrînovskî jî hemû kesî zêdetir faşîstên Tirkan acis kir. Faşîstên Tirkan ên ku heta niha digotin, "Bila qomonist herin Moskoyê" şaş man.

Êdî li Tirkîyê ji bo faşîstan ewha dibêjin, "Bila Faşîst herin Moskoyê."

Kurdên me yê ku heta niha sosyalîzma sovyetê diparastin bédeng man.

Ya rast me heta niha tu xêrekî ji sosyalîstên Moskoyê nedit. Lê va ye faşîstên moskovayê qala heqê Kurdan dikin.

Her bijî jîr Jîrînovskî.

MEDYA GÜNEŞİ ABONE FORMU

Adı, Soyadı:.....

Mesleği:.....

Adresi:.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

..... 6 Aylık abone olmak istiyorum

..... 1 Yıllık abone olmak istiyorum.

Abone koşulları:

Yurtiçi:

6 Aylık: 120 000 TL

1 Yıllık: 250 000 TL

Yurtdışı:

1 Yıllık: 75 DM, 50 \$

Hesap Numarası: Nusrettin Yüksekaya,

Yapı kredi Bankası İstanbul Aksaray Şubesi

0076859-8 nolu hesap

"Afretî Siwarçak û Gulale Sureyî Behar" û Hunermend Mihemed Arif

Aştî Mehdi Germiyani

Hewlêr- Henerê şewekarî (plastik art) yê Kurdî li Başûrê Kurdistanê jî zûdeye gihîştîye mistewayeke çandî ya dewlemend ji bo bingehdanîna henerkî resen û ji dadayîkbûna dunyayekî nû ya Kurdî. Milletê Kurd herdem şanazî bi destkevt û kelepûrê netewî dike. Şanazî bi çirok û efsaneyên xweyî wek; "Mem û Zîn, Xecê û Siyamend, Şîrîn û Ferhad, Memê Alan û hwd. jî dike. Evane haveynê bi serhatî û lêkolînên milletê Kurdî. Ji ber vêye ku hunermendên me weke afirînek destrengîni xwe di hunerên xwe de bikartênin û dirokê biserhatekê jîndar dikin.

Mamoste Mihemed Arif yek ji wan hunermendên Kurdî û welatparêzen ku, zincira jiyana xwe terxan (feda) kiriye ji bo huner û siwarênçak (başên kelepûrê milletê Kurdî. Pêngav û çalakîyên hunermend ku li seranserê Kurdistan û Ewrûpa encam dane; yekem sê pêşangeyên taybetî li Yekîtiya Sovyetî kevn, duwem çendîn pêşangeyên taybetî li Kurdistan û li welatên Ewrûpa û sêyem jî gelek pêşangeyên hevbeş li welatên Ereban kiriye.

Hunermend ji sala 1961ê û virde dunyake taybetî ji bo xwe afirandiye, yanî bawerîya wî bi xwe amadekirinê heye ew jî fedekarî divê! Ew afirandinên di her efsane û çirokek Kurdî de ku dibe tabloyek, penabirina (iltica) ber yekbûna du dildaran, Qela Dimdim û eşqê folklorî yê Kurdî



ye.

Mamosta derbarê şer û aştiye de jî wiha dibêje: "Bêguman, buyarên bi serê me de tîn hingî bi hêz û wek şîpên harin, ji ber wê jî kêşeyek hunerîya sext pêktînin. Pêdiviya vê rewşê bi hunermendên wiha heye; yekem tişt, hestpêkirinek kûr û dilsozane hebe, duwem, bi teknik û desteyekî gelek berz û bi taybetî heta radeyekê ev du merc, bi raya min li Kurdistanê hene, lêbelê bi nisbetê ku çavreyî tê kirin renege (mumkune) tunebe. Ez di wê baweriyê de me ku cibicikirina vê projeya hunerî ku rastî qonaxeke girîngî diroka gelê me tê, wek pêrajoya ji dayîkbûna zarokêkî pêdivî ya wê bi demê heye, her wiha bi erdiyeke dilsozane heye ku, berpirsiyarên me ji hunermendên dilsoz re amade bikin. Ji aliyên babetan, biserhatiyên folklorê û kelepûrê Kurdewarî ve, Mamosta weke taqîkirinek (tecrubeyek) jiyani dibê: "Sala 1961ê dema sê mehan li nexweşwane Mosko nexweş vekitibum, min Mem û Zîn li wê xwend, ji ber wê bû ku eşqê vê cure dunyayê li cem min peyda bû". Di nav nehîniyên hunermend de çend xalên girîng hene ku, mirov dizane evane weke bédengiyek e temama rûdan û naveroka cihana wî ne. Ji bo vê jî dibêje: "Di nav tabloyên min de Kurdistan

hingî xweşe pîrên wek min ciwan dike". Ji aliyekî din de di cihana hunermend Mihemed Arif de, mirov bi şoreşekê dihesse. Weke ku siwarek, dike bipeke û ber bi asoyê ku lê ji dayik bûye difire.

Serecema (temama) van nimûnên ku me derbarê Mihemed Arif de anîn ziman van taybetmendiyên diçeşpênin ku, iro di nav tabloyên wî de eşkere tîn dîtî û bi-destdikevin. Ew jî ev dinya folklorî ya Kurdî ye ku, li hemû cihanê bi xeml û xêza xwe tê nasîn.

Renge herdem li ser hunermendên Başûr qise bê kirin. Lêbelê wek siwarên baş en meydana hunerî vaye Mihemed Arif, yek ji wan hunermendên ku bi tiliyan tîn nîşandan e, ji bo xizmeta hunerê Kurdî hespê wî li pêşiya hemû siwara ye, serî dikşîne.

Di sala 1982'yan de, li Mosko pirtukek bi navê "Hunerê Iraqî", bi nivîsîna nivîskar Begranov hatiye çapkirin. Berikê (qapaxa) vê pirtûkê tabloyek ji tabloyên mamoste Mihemed Arif e ku navê wê "Aştî li Kurdistanê", yanî li hemû Iraqê. Aştî li Kurdistan, li wê bûye nîşana hunerê Iraqî. Nimuneya hunerê Hunermend, wek "Du jinên Hêk Firoş", di sala 1968'an de li muzexaneyek Erebiştana Saudi hatiye pêşandan. Ji dervî vê jî, di çendîn muzea û galeriyên cihanî de tabloyên hunermend hatîne pêşandan û parastîne.

Li ser pîrseke din derbarê muzexaneyê hunerê Kurdî de, hunermend wiha bersiv dide: "Bêguman eve xewneke pîroz e û divê her hunermendekî dilsozî Kurdî û her Kurdperwerekî dilsoz jî bo pêkanîna vê xewnê hewl bide. Belê divê binayeke rêkûpêk û ji bo kirîna nîgar (resim) ên hunermendan jî, pereyê baş bê diyarkirin". Ev xewn bi raya min wê xwe bi zû bicîneyê, belê barê ser milên Wezaretê Rewşenbîrî ya



Hukûmeta Herêma Kurdistanê. Bi taybetî jî, di wan rojên ku beşek ji "şahkar (şaheser) "ên hunerê hunermendên Kurdî ber bi Ewrûpa difirin de. Ev jî hoyeke kargêrî negatîf e, ji bo hunerê Kurdî.

Mihemed Arif ew aşiqê sergerme ku, herdem wek "Gulale Sureyî Bahar (Gulale Sor a Bihare)" siwarên xwe yên baş û çeleng dibîne. Her wiha wergêren û darijandina hunerî jî bi berdeyamî dike. Gelek pirtuk û kuras (katalog) ji Rûsî vergerandiye zimanê Kurdî. Wek, Maykilencilo (Mikelanjelo), Robîns, Gogen, Millie û hwd. Ew bi xwe jî xwendiyê çend pirtukên hunerê hêlkari (resmên bi qelemê reş) û nîgarkêşanê ye.

Li vir, dîsan dixwazim vegirim ser dinya hunermend ku bi qelayeke mezin dor û berê wê pêçaye û tede dirokê tomar (qeyd) dike. Weke me berê jî gotibû, di ersîva hunerê şewekarî yê Kurdî de, dor û berê Hunermend bi çirok û efsaneyên hevdem ên Hulagu şîkên peçayî ye. Ev çirok û efsanê, Mem û Zîn, Xecê û Siyamend, Qela Dimdim, pira evîndariyê ne li navbeyna çiyayên Sefin û Pîremegrûn, berfa heliyayî ya çiyayê Qendilêyî ser bi mij û duman, siwara çeleng Xanzad û Mira Baban in.

Li pey hemû taqîkirinên gera hunerî, berhemê xwe ye dawîn, ji "Afretî Siwarçak û Gulale Sureyî Bahar (Jina Siwaraçeleng û Gulo Sor a Bihare)" pêk tîne.

MEDYA

ÇARÇIRA Basın ve Yayıncılık Ltd. Şti.
Adana • Sahibi ve Yazışmaları Müdürü: Nusrettin Yüksekaya • Genel Yayın Yönetmeni: Mahmut Metin • Diyarbakır Temsilcisi: Hamdullah Akyol • Adana Temsilcisi: Ramazan

Çetal • Mersin Temsilcisi: Hamdullah Karakelle • Ortadoğu Temsilcisi: Ahmet Cemal • Güney Kürdistan Temsilcisi: Azad Şatehi Avrupa Temsilcisi: Halim Can • Muhabirler: Bavê Azad, Mahmudê Malazgirtî (Almanya) • Cumali Gökalp (Hollanda) • Bavê Zerdest (Danimarka) • Seyda Alışen (İngiltere) • Halis Kınalı (İsviçre) • A. Kadir Bozyıl (Norveç) • Rojen Xerzi (Fransa) • Şoreş Fırat (Rusya) • Baran Jiyan (Yunanistan) • Genco Hasan (Bulgaristan)

• Yönetim Yeri: İnebey Mah. Valide Camii Sok. No: 50, Kat:4 Ak-saray-İstanbul / Tel:530 68 31 Fax:586 22 31 • Diyarbakır Bürosu: Şair Sırrı Hanım Sk Maruf Apt. Kat: 2 İç Ofis-Diyarbakır/Tel-fax: 221 80 74 • İzmir Bürosu: 859 Sok Saray İşhanı Kat:2 No2/203 B Blok

Konak-İzmir • Adana Bürosu: Ali Münif Cad. Büyük Adana İşhanı Kat:4, No:30 / Tel-fax: 359 94 92 • Mersin Bürosu: İstiklal Cad. Camii Şerif Mah. 29. Sok. No: 6 Kat:4 • Avrupa İlişki Adresleri: H. Can Box:15216 161 15 Bromma-Sweden; M. Malazgirtî, Amadande Str.58, 2000 HH 56 Germany

• Abone Koşulları: Yurtiçi/ 1 Yıllık: 250 000 TL; 6 Aylık: 120 000 TL; Yurtdışı/ 1 Yıllık: 75 DM, 50 \$ • Yurtdışı Fiyatı/ İsveç: 15 SKR, Danimarka: 15 DKR, Norveç: 15 NKR, Almanya: 5 DM, Fransa: 15 FF, İngiltere: 2 Pound, İsviçre: 4 SFr, Hollanda: 3 Florin

• HesapNo: Nusrettin YüksekayaYapı Kredi Bankası, İstanbul Aksaray Şubesi 0076859- 8 Nolu Hesap • Dizgi: 632 15 16 • Baskı: Serler A.Ş.